

9. funkční období

30

Vládní návrh, kterým se předkládá Parlamentu
České republiky k vyslovení souhlasu s ratifikací
Úmluva Organizace spojených národů
proti nadnárodnímu organizovanému zločinu
ze dne 15. listopadu 2000

2013

NÁVRH

U S N E S E N Í

S E N Á T U

P A R L A M E N T U Č E S K É R E P U B L I K Y

Senát Parlamentu České republiky souhlasí s ratifikací Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu ze dne 15. listopadu 2000.

Nadnárodní organizovaný zločin je považován za jedno z nejvýznamnějších bezpečnostních rizik současnosti. Nelegální výroba a nedovolený obchod s omamnými a psychotropními látkami, nezákonný obchod se zbraněmi, střelivem, radioaktivními materiály, obchod s lidmi a další kriminální činnost organizovaných skupin zpravidla překračuje hranice států, v jejichž moci není proti tomuto fenoménu účinně bojovat bez vzájemné spolupráce. S cílem poskytnout právní rámec pro co možno nejširší spolupráci v oblasti prevence a boje s mezinárodním organizovaným zločinem byl proto na základě rezoluce Valného shromáždění OSN ze dne 9. prosince 1998 č. 53/11 zřízen mezivládní ad hoc výbor pro vypracování Úmluvy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu, na jehož činnosti se podílela i Česká republika.

Výsledkem činnosti výše uvedeného výboru je text Úmluvy proti nadnárodnímu organizovanému zločinu (dále jen „Úmluva“) přijatý Valným shromážděním OSN dne 15. listopadu 2000 a dále texty tří doplňujících protokolů – Protokolu o předcházení, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, Protokolu proti pašování přistěhovalců po zemi, po moři a letecky (oba přijaty Valným shromážděním OSN rovněž dne 15. listopadu 2000) a Protokolu proti nedovolené výrobě střelných zbraní, jejich součástí a dílů a střeliva a proti obchodování s nimi (přijatý Valným shromážděním OSN dne 31. května 2001).¹

Vláda České republiky schválila podpis Úmluvy svým usnesením č. 1227 ze dne 4. prosince 2000. Úmluva byla následně za Českou republiku podepsána dne 12. prosince 2000, tj. v den, kdy byla na konferenci na nejvyšší úrovni v Palermu slavnostně otevřena k podpisu. Úmluvu za dobu, kdy byla otevřena k podpisu, celkem podepsalo 147 států (14 z nich, včetně České republiky, ji dosud neratifikovalo). Úmluva v souladu se svým článkem 38 vstoupila v platnost devadesátého dne po uložení čtyřicáté ratifikační listiny, a to dne 29. září 2003. Úmluva umožňuje, aby jejími stranami byly rovněž regionální organizace pro hospodářskou integraci – takto se smluvní stranou Úmluvy stala k 21. květnu 2004 i Evropská unie. V současné době má Úmluva 173 smluvních stran².

Citovaným usnesením č. 1227/2000 vláda zároveň uložila ministru spravedlnosti, ministru financí a ministru vnitra připravit po podpisu Úmluvy příslušná legislativní opatření k zajištění jejího budoucího provádění. Ministrům vnitra a spravedlnosti dále uložila Úmluvu znovu předložit vládě s návrhem na její ratifikaci. Ačkoliv většina implementačních opatření byla realizována již v prvních letech po podpisu Úmluvy, předložení návrhu na ratifikaci Úmluvy bránila až do 1. ledna 2012 absence úpravy odpovědnosti právnických osob za jednání, jež Úmluva stanoví jako trestná. Poslední překážka bránící předložení návrhu na ratifikaci Úmluvy byla odstraněna přijetím zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim.

Pokud jde o další právní předpisy přijaté s cílem zabezpečit provádění Úmluvy, jednalo se zejména o novely tehdy platného zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, a tehdy platného zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Příslušná ustanovení byla poté promítnuta i do nových právních

¹ Návrhy na ratifikaci doplňujících protokolů, resp. na přístup k protokolu týkajícímu se zbraní, jsou předkládány jako samostatné materiály.

² Stav k 19. prosinci 2012.

předpisů, kterými byly uvedené zákony nahrazeny. V souvislosti s Úmluvou prošel rozsáhlou novelizací rovněž zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

Provádění závazků vyplývajících z Úmluvy je v současné době zajištěno zejména následujícími platnými vnitrostátními právními předpisy:

- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“);
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“);
- zákon č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim (dále jen „zákon o odpovědnosti právnických osob“);
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Policii“);
- zákon č. 137/2001 Sb., o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením a o změně zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně svědka“);
- zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon proti legalizaci výnosů z trestné činnosti“);
- zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“).

V současné době je Parlamentem ČR projednáván návrh zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, který nahradí dosavadní hlavu XXV trestního řádu upravující právní styk s cizinou. Nový zákon komplexně upraví všechny otázky související s mezinárodní justiční spoluprací ve věcech trestních. Spolupráce justičních orgánů České republiky s příslušnými cizozemskými orgány je i nadále považován za postup v rámci trestního řízení, proto trestní řád zůstává subsidiárně použitelný tam, kde zákon nebo přímo aplikovatelná mezinárodní smlouva nestanoví jinak.

Úmluva náleží do kategorie tzv. prezidentských smluv, které ke své platnosti vyžadují vyslovení souhlasu Parlamentem České republiky a ratifikaci prezidentem republiky, a to z důvodu, že se jedná o mezinárodní smlouvu „o dalších věcech, jejichž úprava je vyhrazena zákonu“, resp. „upravující práva a povinnosti osob“ ve smyslu článku 49 ústavního zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva je v souladu s obecně uznávanými zásadami mezinárodního práva, jakož i se závazky převzatými v rámci jiných platných smluv, jimiž je Česká republika vázána. Úmluva je v souladu s právem Evropské unie³. Jak již bylo výše uvedeno, je Evropská unie rovněž smluvní stranou Úmluvy⁴. Úmluva byla Evropskou komisí zařazena na tzv. indikativní seznam mezinárodních smluv, k nimž byla Česká republika povinna přistoupit na základě Aktu o přistoupení k Evropským společenstvím.

Nepředpokládá se, že by provádění Úmluvy mělo bezprostřední dopad na státní rozpočet. Případné náklady na mezinárodní spolupráci podle Úmluvy budou hrazeny z rozpočtů rezortů, které se budou podílet na provádění Úmluvy.

³ Např. Rámcové rozhodnutí Rady 2008/841/SVV ze dne 24. října 2008 o boji proti organizované trestné činnosti

⁴ Rozhodnutí Rady 2004/579/ES o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů proti nadnárodnímu organizovanému zločinu jménem Evropského společenství

Úmluva hovoří ve svém článku 30 o poskytování technické pomoci zejména rozvojovým zemím s tím, že se smluvní strany vynasnaží přispívat dobrovolnými příspěvky na tento účel⁵. V současné době se nepředpokládá poskytnutí finanční pomoci ze strany České republiky. Do budoucna může být případně (ad hoc) čerpán příspěvek z prostředků vyčleněných na rozvojovou pomoc.

K obsahu Úmluvy:

Úmluva je rozčleněna do 41 článků. Upravuje spolupráci při prevenci, vyšetřování a trestním stíhání tzv. závažných trestných činů mezinárodní povahy definovaných v jejím článku 2 písm. b), které zahrnují organizovanou skupinu, a trestných činů stanovených na základě článků 5, 6, 8 a 23 Úmluvy. Tyto články zavazují smluvní strany kriminalizovat taková jednání, jako je účast ve skupině organizovaného zločinu, praní špinavých peněz, korupce a maření výkonu spravedlnosti. Tím, že Úmluva ukládá povinnost považovat za trestné činy určitá jednání a definuje podmínky trestní odpovědnosti za tato jednání (včetně některých důležitých pojmů jako např. „organizovaná zločinecká skupina“) a zavazuje jednotlivé státy přijmout odpovídající opatření pro boj proti trestným činům, na které se vztahuje, sjednocuje postup jednotlivých států a jejich právní úpravy v této oblasti a stanoví minimální standard. Úmluva však umožňuje smluvním státům přijmout přísnější opatření, než která sama stanoví (článek 34 odst. 3). Úmluva se zároveň přiměřeně použije i na trestné činy stanovené v souladu s jejími doplňujícími protokoly. Vztah Úmluvy k doplňujícím protokolům upravuje článek 37.

Kromě účasti ve skupině organizovaného zločinu je zvláštní pozornost věnována prevenci a potírání praní špinavých peněz, neboť právě odhalení nelegálních finančních toků a současné zamezení přístupu k těmto finančním prostředkům mohou znamenat největší škody pro vysoce organizované zločinecké skupiny. Zvláštní úprava je věnována rovněž korupci, která výrazně napomáhá růstu organizovaného zločinu. Úmluva obsahuje speciální ustanovení týkající se opatření k potírání praní špinavých peněz a korupce (článek 7 a 9) a ustanovení týkající se zajištění a konfiskace výnosů z trestné činnosti a majetku, vybavení a jiných prostředků užívaných nebo určených pro použití při páchání trestné činnosti (článek 12).

Úmluva požaduje, aby byla stanovena odpovědnost právnických osob za účast na trestných činech, na nichž se podílí organizovaná zločinecká skupina, přičemž smluvním stranám je dáno na výběr, zda se bude jednat o odpovědnost trestní, občanskoprávní nebo správní (článek 10).

Podstatná část Úmluvy je věnována různým formám mezinárodní spolupráce v oblasti potlačování a prevence organizovaného zločinu. Úmluva obsahuje úpravu vzájemné právní pomoci, dále extradice, spolupráce v oblasti trestního řízení a prevence (policejní spolupráce) a speciální úpravu spolupráce za účelem konfiskace výnosů z trestné činnosti. Zároveň na mnoha místech vyzývá smluvní strany k uzavírání dvoustranných a mnohostranných smluv, které by konkretizovaly a rozšiřovaly tuto spolupráci (např. smlouvy umožňující zavedení některých forem společného vyšetřování, využití zvláštních metod vyšetřování v rámci mezinárodní spolupráce, bezprostřední spolupráci mezi příslušnými orgány smluvních stran apod.). S cílem neustále prohlubovat tuto spolupráci se zřizuje konference stran Úmluvy,

⁵ Dle posledních informací do současné doby přispělo na tento účel cca 11 států (největšími obnosy např. USA, Kanada, Japonsko, Francie a Itálie).

kteřá dohlíží na její provádění. Smluvní strany jsou vyzývány rovněž k pomoci rozvojovým zemím.

Úmluva dále zavazuje smluvní strany přijmout vhodná opatření k ochraně svědků (navrhuje zvážít sjednání mezinárodních smluv o přemístění svědků do jiného státu) a pomoc a ochranu obětem trestné činnosti. Ukládá přijmout vhodná opatření s cílem podpořit osoby, které se podílely na činnosti skupiny organizovaného zločinu, aby spolupracovaly s orgány činnými v trestním řízení (včetně zvážení udělení imunity proti soudnímu řízení).

Vztah nejvýznamnějších ustanovení Úmluvy k českému právnímu řádu:

Článek 2 písm. a) – definice skupiny organizovaného zločinu

Trestní zákoník definuje v § 129 skupinu organizovaného zločinu jako společenství více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbu činností, která je zaměřena na soustavné páčání úmyslné trestné činnosti. Lze konstatovat, že definice skupiny organizovaného zločinu podle § 129 trestního zákoníku je v určitých ohledech širší než definice v Úmluvě, neboť nevyžaduje, aby cílem činnosti skupiny organizovaného zločinu byl finanční nebo jiný hmotný prospěch. Z hlediska § 129 není rovněž rozhodující, na jakou trestnou činnost je skupina organizovaného zločinu zaměřena.

Vedle skupiny organizovaného zločinu rozeznává trestní zákoník rovněž členství v organizované skupině. V § 42 písm. o) stanoví, že organizátorství nebo členství v organizované skupině je přitěžující okolností. Mimo to skutečnost, že pachatel trestný čin spáchal jako člen organizované skupiny, případně ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, je znakem kvalifikované skutkové podstaty u řady trestných činů.

Článek 5 – trestnost účasti v organizované zločinecké skupině

Úmluva zavazuje smluvní státy trestat účast v organizované zločinecké skupině, přičemž respektuje dva základní přístupy postihu této trestné činnosti a jednání, k jehož kriminalizaci zavazuje, definuje alternativně v ustanovení odst. 1 písm. a) bod i) a ii) článku 5. Českému právnímu prostředí pak odpovídá spíše definice uvedená v bodu ii).

Ustanovení článku 5 odst. 1 písm. a) a b) je provedeno v § 361 trestního zákoníku, který stanoví skutkovou podstatu trestného činu účasti na organizované zločinecké skupině a dále v § 24 trestního zákoníku – účastník trestného činu, popř. § 107 trestního zákoníku – pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny a § 108 trestního zákoníku – ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Nadto, jak bylo výše uvedeno, je jednání v postavení člena organizované skupiny znakem kvalifikované skutkové podstaty řady trestných činů.

Podle článku 5 odst. 3 bude učiněno oznámení, že vnitrostátní právní předpisy České republiky vyžadují účast organizované zločinecké skupiny pro účely trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 odst. 1 písm. a) bod i) (oznámení bude mít význam zejména pro stanovení rozsahu realizace mezinárodní právní pomoci na základě Úmluvy).

Článek 6 – trestnost legalizace výnosů z trestné činnosti

Závazky vyplývající z článku 6 v zásadě odpovídají závazkům, které pro ČR vyplývají již z Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu z roku 1990⁶.

Závazky vyplývající z odst. 1 tohoto článku jsou do českého právního řádu promítnuty ve skutkové podstatě podílnictví podle § 214 trestního zákoníku a ve skutkové podstatě trestného činu legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 216 trestního zákoníku. Český trestní zákoník jde dokonce nad rámec požadavků Úmluvy, která požaduje kriminalizovat pouze úmyslné jednání, neboť trestní zákoník v §§ 215 a 217 definuje jako trestná rovněž nedbalostní jednání (podílnictví z nedbalosti a legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti). Účastenství je obecně řešeno v § 24 trestního zákoníku.

Trestného činu podílnictví se může dopustit pouze osoba rozdílná od pachatele tzv. predikativního trestného činu definovaného v článku 2 písm. h) Úmluvy (trestný čin, který je zdrojem výnosu trestné činnosti), což je v souladu s povolenou výjimkou uvedenou v článku 6 odst. 2 písm. e) Úmluvy. Trestného činu legalizace výnosu z trestné činnosti se naopak může dopustit i pachatel predikativního trestného činu.

Podle české právní úpravy může být predikativním trestným činem pro „praní špinavých peněz“ jakýkoliv trestný čin, obsažený v trestním zákoníku, ať už byl spáchán v rámci nebo mimo jurisdikci orgánů České republiky.

Článek 7 – opatření k boji proti praní špinavých peněz

Tato problematika je upravena v zákoně proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, v němž je tzv. povinným osobám, tj. zejména finančním a úvěrovým institucím (viz § 2), uložena povinnost identifikovat ve stanovených případech klienty, povinnost uchovávat stanovené údaje a povinnost oznamovat podezřelé obchody (část II, §§ 7 – 29).

Článek 7 odst. 1 písm. b) Úmluvy dává smluvním stranám ke zvážení, zda zřídí finanční zpravodajskou jednotku, která by sloužila jako národní středisko pro shromažďování, analýzu a šíření informací týkajících se možného praní špinavých peněz. Tuto funkci v České republice plní zejména zvláštní složka Ministerstva financí – Finanční analytický útvar (dále jen „FAÚ“). FAÚ spolupracuje a vyměňuje si informace i na základě jiných mezinárodních smluv (např. na základě Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu z roku 1990).

Kontrolu pohybu hotovosti, peněžních poukázek a cenných papírů ve smyslu článku 7 odst. 2 přes státní hranice mimo Evropskou unii upravuje přímo použitelné nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1889/2005 ze dne 26. října 2005, o kontrolách peněžní hotovosti vstupující do Společenství nebo je opouštějící, v českém právním řádu je toto komplexně zakotveno v §§ 41 a 42 citovaného zákona. Problematika bezhotovostních převodů je obsažena v přímo použitelném nařízení EP a Rady (ES) č. 1781/2006 o informacích o plátcích doprovázejících převody peněžních prostředků a v § 14 citovaného zákona.

Obdobné závazky lze nalézt rovněž v článku 14 Úmluvy OSN proti korupci z roku 2003 (dosud neratifikována).

⁶ Viz článek 6 Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu, č. 33/1997 Sb.

Článek 8 – trestnost korupce

Článek 9 – opatření proti korupci

Ustanovení článku 8 je plně pokryto ustanovením § 331 trestního zákoníku – trestný čin přijetí úplatku, § 332 – trestný čin podplácení a ustanovením § 333 – nepřímé úplatkářství. Tato ustanovení pokrývají i postih příslibu, nabídky nebo poskytnutí neoprávněné výhody veřejnému činiteli v souladu s článkem 8 odstavcem 2 písm. a) Úmluvy, a to jak přímo, tak i zprostředkovaně. Pojem „úřední osoba“ ve smyslu §§ 331 – 333 trestního zákoníku zahrnuje také úřední osoby cizího státu, mezinárodní organizace nebo mezinárodního soudního orgánu (viz § 127 a § 334 trestního zákoníku).

Závazky vyplývající z článku 8 jsou téměř shodně formulovány v Úmluvě OSN proti korupci z roku 2003. V této úmluvě jsou podrobněji rozvinuta opatření s cílem podporovat bezúhonnost veřejných činitelů a předcházet, odhalovat a trestat jejich korupci, k jejichž přijetí v obecné rovině vyzývá Úmluva ve svém článku 9. Oblast spolupráce proti korupci pokrývá rovněž Úmluva o boji proti podplácení zahraničních veřejných činitelů v mezinárodních podnikatelských transakcích z roku 1997⁷ či Trestně právní úmluva proti korupci z roku 1999⁸.

Co se týče poskytnutí přiměřené nezávislosti orgánům v souladu s článkem 9 odst. 2 Úmluvy, je tato zakotvena v obecné rovině zákonem o státním zastupitelství, který v § 2 odst.2 uvádí, že státní zastupitelství svoji působnost vykonává nestranně, respektuje a chrání přitom lidskou důstojnost a rovnost všech před zákonem a dbá na ochranu lidských práv a svobod. Ve vztahu k Policii ČR je tento závazek naplněn § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění, který odkazuje na plnění úkolů podle trestního řádu, a následně zásadou trestního procesu, že policejní orgán při objasňování a vyšetřování trestné činnosti postupuje pod dozorem státního zástupce (viz zejména § 157 odst. 2 § 174 trestního řádu).

Opatření k posílení boje proti korupci, které v této oblasti plánuje realizovat vláda, jsou formulována ve Strategii vlády v boji proti korupci na období let 2011 a 2012⁹.

Článek 10 – odpovědnost právnických osob

Jak již bylo výše uvedeno, Úmluva požaduje, aby byla stanovena odpovědnost právnických osob za účast na závažných trestných činech, na nichž se podílí organizovaná zločinecká skupina, a na trestných činech stanovených v souladu s články 5, 6, 8, a 23 Úmluvy, přičemž smluvním stranám je dáno na výběr, zda se bude jednat o odpovědnost trestní, občanskoprávní nebo správní. Česká republika zvolila variantu trestní odpovědnosti, což bylo promítnuto do zákona o odpovědnosti právnických osob účinného od 1. ledna 2012. Zákon o odpovědnosti právnických osob nezavedl odpovědnost za všechny trestné činy stanovené trestním zákoníkem, ale pouze asi za 80 trestných činů, u nichž k postihu právnických osob Českou republiku zavazují právní předpisy Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy, včetně Úmluvy. Zákon o odpovědnosti právnických osob respektuje zadání Úmluvy stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce – těmi mohou podle zákona být např. zrušení právnické osoby, propadnutí majetku, peněžitý trest, propadnutí věci, zákaz činnosti, zákaz plnění veřejných zakázek, zákaz přijímání dotací a subvencí a uveřejnění rozsudku.

⁷ 25/2000 Sb.m.s.

⁸ 70/2002 Sb.m.s.

⁹ Usnesení vlády ze dne 5. ledna 2011 č. 1, ve znění usnesení vlády ze dne 19. ledna 2011 č. 65, ze dne 18. května 2011 č. 370, ze dne 16. listopadu 2011 č. 837 a ze dne 16. května 2012 č. 346;

viz <http://www.vlada.cz/cz/ppov/boj-s-korupci/protikorupcni-strategie/protikorupcni-strategie-90111/>

Článek 11 – trestní řízení, trestní rozhodnutí a sankce

Obecný závazek stanovit za jednání, která mají být kriminalizována v souladu s Úmluvou, přiměřené sankce odpovídající závažnosti trestné činnosti, je naplněn v trestním zákoníku. V souvislosti s implementací tohoto ustanovení lze vyzdvihnout § 108 – ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch organizované zločinecké skupiny, dle kterého se u takového pachatele zvyšuje horní hranice trestní sazby trestu odnětí svobody o jednu třetinu a soud uloží takovému pachateli trest v horní polovině takto stanovené trestní sazby.

Další závazky vyplývající z předmětného ustanovení Úmluvy jsou náležitě provedeny v trestním řádu (zejména jde o úpravu vazby či podmíněčného propuštění odsouzených).

V odstavci 6 tohoto článku zakotvuje Úmluva zásadu, dle které popis skutkových podstat trestných činů stanovených na základě Úmluvy a zákonných důvodů pro snížení či vyloučení odpovědnosti patří do výlučné úpravy vnitrostátního práva.

Článek 12 – konfiskace a zajištění

Nejcitelnějším z majetkových trestů, jimiž lze postihnout odsouzeného, je propadnutí majetku nebo jeho části - § 66 trestního zákoníku. Dalším trestem umožňujícím postihnout pachatelova majetku je propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty - § 70 trestního zákoníku. Takto může propadnout i věc nebo jiná majetková hodnota, kterou pachatel získal za výnosy z trestné činnosti. V případě, že z nějakých důvodů nelze uložit trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, je možno uložit ještě ochranné opatření zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty - § 101 trestního zákoníku.

Ustanovení § 71 trestního zákoníku – propadnutí náhradní hodnoty – naplňuje závazek podrobit konfiskaci také legálně nabytý majetek, pokud je smíšený s výnosy z trestné činnosti, a to do výše těchto výnosů. V kombinaci s ochranným opatřením podle § 102 trestního zákoníku (zabránění náhradní hodnoty) tak zabraňují tomu, aby pachatel před uložením trestu propadnutí věci toto propadnutí nějakým způsobem zmařil. Soud může uložit propadnutí peněžité částky až do výše, která odpovídá hodnotě věci, tj. de facto postihnout i legálně nabytý majetek náležející pachateli.

Článek 13 – mezinárodní spolupráce pro účely konfiskace

V odstavci 1 tohoto článku Úmluva opět umožňuje dva přístupy k zajištění realizace konfiskace výnosů z trestné činnosti. Česká úprava odpovídá přístupu popsanému v ustanovení písmene b). Uznání a výkon cizozemského rozhodnutí, kterým bylo vysloveno propadnutí majetku nebo jeho části nebo kterým bylo vysloveno propadnutí věci nebo její zabránění, jakož i předání výkonu takového rozsudku do ciziny, upravuje oddíl sedmý hlavy XXV trestního řádu (§ 449 a další). Pro účely uznání cizozemského rozhodnutí ve věci propadnutí majetku nebo jeho části nebo propadnutí věci nebo jejího zabránění bude Úmluva považována za mezinárodní smlouvu ve smyslu § 450 odst. 1 písm. a) trestního řádu. Oddíl 10 téže hlavy pak obsahuje speciální úpravu uznání a výkonu rozhodnutí ukládajících propadnutí nebo zabránění majetku, věci nebo jiných majetkových hodnot ve vztahu k jiným členským státům Evropské unie.

Odstavec 2 je proveden v § 441 trestního řádu, který upravuje zajištění a předání věci, jiné majetkové hodnoty a majetku v případě, že o to cizí stát požádá. § 441a (předběžné zajištění věci) řeší případy, kdy lze očekávat, že bude podána žádost cizího státu o zajištění

a předání věci a zároveň hrozí nebezpečí, že její pozdější zajištění bude zmařeno nebo ztíženo.

Článek 14 – Nakládání se zkonfiskovanými výnosy z trestné činnosti a majetkem

Nakládání se zkonfiskovanými výnosy z trestné činnosti a zkonfiskovaným majetkem je ponecháno na vnitrostátní úpravě. Článek obsahuje pouze doporučení. Sdílení propadlého nebo zabraného majetku upravuje § 455a trestního řádu. Zvláštní ustanovení týkající se sdílení propadlého a zabraného majetku s jiným členským státem obsahuje §460zj trestního řádu.

Článek 15 – soudní pravomoc

Právní úprava působnosti trestního zákoníku – hlava I díl 3 – zcela vyhovuje závazkům podle článku 15 Úmluvy.

Článek 16 - vydávání

Ustanovení článku 16 Úmluvy je obsahově blízké obdobným závazkům obsaženým v jiných mnohostranných či dvoustranných mezinárodních smlouvách o vydávání, kterými je Česká republika vázána (např. Evropská úmluva o vydávání z roku 1957 a její dva dodatkové protokoly).

Vnitrostátní právní úprava postupu justičních orgánů při vydávání pachatelů do ciziny a vyžadování pachatelů z ciziny je obsažena v oddílu prvním a druhém hlavy XXV trestního řádu (včetně důvodů pro odmítnutí vydání a předběžné a vydávací vazby), jakož i v ustanovení § 10 odst. 1 trestního zákoníku, který stanoví zásadu nevydávání vlastních státních příslušníků. Mezi členskými státy EU platí speciální úprava daná rámcovým rozhodnutím Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění pozdějších změn (dále jen „evropský zatýkací rozkaz“). Ustanovení § 10 odst. 2 trestního zákoníku umožňuje v souladu s touto úpravou předat občana České republiky do jiného státu Evropské unie pouze na základě evropského zatýkacího rozkazu.

Splnění závazku podle článku 16 odst. 10, tj. zahájit trestního stíhání vůči občanu České republiky, který nebyl vydán k trestnímu stíhání do cizího státu výlučně z důvodu státního občanství, umožňuje zejména § 6 trestního zákoníku, přičemž nelze opominout ani zásadu legality podle § 2 odst. 3 trestního řádu a oznamovací povinnost dle § 8 odst. 1 věty druhé trestního řádu.

Ustanovení Úmluvy budou mít ve smyslu článku 10 Ústavy § 375 odst. 1 trestního řádu přednost před ustanoveními hlavy XXV trestního řádu.

Vzhledem k tomu, že Česká republika poskytuje právní pomoc i na bezesmluvním základě, na základě reciprocity, není nutné činit oznámení ve smyslu článku 16 odstavce 5 Úmluvy. Toto ustanovení se týká států, které podmiňují vydávání existencí smlouvy.

Článek 17 – předávání odsouzených osob

Česká republika je smluvním státem Úmluvy o předávání odsouzených osob z roku 1983¹⁰, Meziamerické úmluvy o výkonu trestních rozsudků v cizině z roku 1993¹¹, Úmluvy o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody k výkonu trestu ve státě,

¹⁰ 553/1992 Sb.

¹¹ 106/2011 Sb.m.s.

jehož jsou státními občany, z roku 1978¹² a předávání odsouzených upravují také některé dvoustranné smlouvy o právní pomoci ve věcech trestních. Vnitrostátně je předávání odsouzených osob upraveno v oddílu sedmém hlavy XXV trestního řádu upravujícím výkon rozhodnutí ve vztahu k cizině.

Článek 18 – vzájemná právní pomoc

Ustanovení je obsahově blízké obdobným závazkům obsaženým v jiných mnohostranných či dvoustranných mezinárodních smlouvách o právní pomoci v trestních věcech, kterými je Česká republika vázána (např. Evropská úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních z roku 1959¹³ včetně jejích dvou dodatkových protokolů z let 1978 a 2001 nebo Úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy Evropské unie z roku 2000¹⁴, ve znění protokolu z roku 2001¹⁵). Ustanovení Úmluvy budou mít ve smyslu článku 10 Ústavy a § 375 trestního řádu přednost před ustanoveními hlavy XXV trestního řádu, pokud stanoví něco jiného. Žádosti budou vyřizovány v souladu s vnitrostátním právem dožádaného státu a v rozsahu, který nebude v rozporu s jeho vnitrostátním právem (viz odst. 17 tohoto článku Úmluvy). Problematika je upravena v hlavě XXV trestního řádu v oddílu pátém – dožádání, včetně dočasného předání do ciziny a převzetí osoby z ciziny za účelem provedení procesních úkolů. Ústředními orgány, které budou žádat nebo poskytovat právní pomoc podle článku 18 Úmluvy a které je třeba v souladu s odst. 13 oznámit při uložení ratifikačních listin, budou Nejvyšší státní zastupitelství v přípravném řízení a Ministerstvo spravedlnosti v ostatních případech. V souladu s odst. 14 předmětného článku Česká republika rovněž sdělí, že žádosti mohou být podávány v češtině, angličtině a francouzštině.

Vnitrostátní úprava České republiky odpovídá požadavku Úmluvy (článek 18 odst. 8), aby odmítnutí poskytnutí právní pomoci pouze z důvodu bankovního tajemství nebylo možné (srov. § 8 odst. 2,3, § 430 odst. 1 trestního řádu či § 38 odst. 3 písm. b) zákona č. 21/1992 Sb., o bankách).

Článek 19 – společná vyšetřování

Vnitrostátně je vytváření tzv. společných vyšetřovacích týmů upraveno v oddílu pátém hlavy XXV trestního řádu (§ 442 a § 443 – společný vyšetřovací tým). Tuto formu spolupráce upravuje také Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních nebo Úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy Evropské unie z roku 2000 a některé bilaterální smlouvy. Vzhledem k tomu, že toto ustanovení Úmluvy rovněž odkazuje na dohody o společných vyšetřovacích týmech uzavírané ad hoc, je možné Úmluvu považovat za mezinárodní smlouvu, která je podmínkou pro vznik společného vyšetřovacího týmu podle § 442 trestního řádu.

Článek 20 – zvláštní metody vyšetřování

Použití tzv. zvláštních metod vyšetřování, které jsou uvedeny v tomto článku, je ve vnitrostátním právním řádu upraveno v §§ 86 – 87c trestního řádu (zadržení zásilky, otevření zásilky, záměna zásilky, sledovaná zásilka) a dále v §§ 158b – 158f (operativně pátrací prostředky a podmínky jejich použití – předstíraný převod, sledování osob a věcí, použití

¹² 123/1980 Sb.

¹³ 550/1992 Sb.

¹⁴ 55/2006 Sb. m. s.

¹⁵ 56/2006 Sb. m. s.

agenta). Úprava této problematiky je obsažena rovněž v oddílu pátém hlavy XXV trestního řádu v § 436 (přeshraniční sledování) a § 437 (skryté vyšetřování).

Institut sledované zásilky, přeshraničního sledování či nasazení agenta, resp. předstíraný převod věci (v mezinárodních dokumentech běžně označované jako skryté vyšetřování) opět upravuje Druhý dodatkový protokol k Evropské úmluvě o vzájemné pomoci ve věcech trestních, Úmluva o vzájemné pomoci ve věcech trestních mezi členskými státy Evropské unie z roku 2000 (tzv. skryté vyšetřování a sledovaná zásilka), tzv. Schengenská prováděcí úmluva¹⁶, ve znění pozdějších změn, (přeshraniční sledování) a některé bilaterální smlouvy, zejména se sousedními státy.

Vzhledem k tomu, že odstavec 3 tohoto článku stanoví povinnost přijímat rozhodnutí o těchto metodách případ od případu, pokud není s daným státem uzavřena jiná mezinárodní smlouva týkající se těchto metod, lze tuto Úmluvu považovat za mezinárodní smlouvu, která je podmínkou pro přeshraniční sledování podle § 436 trestního řádu nebo skryté vyšetřování podle § 437 téhož.

Článek 21 – předání trestního řízení

Česká republika je smluvní stranou Evropské úmluvy o předávání trestního řízení z roku 1972¹⁷ a rovněž mnoha dvoustranných smluv, které problematiku předávání trestního řízení upravují. Vnitrostátně tuto formu spolupráce upravují ustanovení oddílu šestého hlavy XXV trestního řádu upravujícího převzetí a předávání trestních věcí.

Článek 22 – předchozí odsouzení

Podle zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, se za určitých podmínek mohou zaznamenat údaje o odsouzení občana České republiky nebo právnické osoby, která má sídlo v České republice¹⁸, cizozemským soudem (viz § 4 citovaného zákona). Zákonným důsledkem je, že se na takto zaznamenaná odsouzení hledí jako na odsouzení soudem České republiky. Na základě informací zaslaných jinými členskými státy Evropské unie se zaznamenávají údaje o pravomocných odsouzeních občanů České republiky soudy jiného členského státu Evropské unie¹⁹. Na tato odsouzení se hledí jako na odsouzení soudem České republiky, pokud tak rozhodne Nejvyšší soud na návrh Ministerstva spravedlnosti.

Článek 23 – trestnost maření výkonu spravedlnosti

Jednání uvedené v článku 23 písm. a) Úmluvy je možné podle trestního zákoníku kvalifikovat buď jako trestný čin vydírání podle § 175 odst. 2 písm. e) (využití fyzické síly, vyhrožování, zastrašování znalce nebo svědka), jako trestný čin zasahování do nezávislosti soudu podle § 335 nebo jako návod k trestnému činu křivé výpovědi a nepravdivého

¹⁶ Úmluva k provedení dohody podepsané 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (podepsaná 19. června 1990 v Schengenu).

¹⁷ 551/1992 Sb.

¹⁸ Resp. právnické osoby, která má na území České republiky umístěn podnik nebo organizační složku, nebo zde alespoň vykonává svoji činnost nebo zde má svůj majetek.

¹⁹ Zohledňování odsouzení v jiných členských státech, jakož i výměnu informací z rejstříku trestů mezi členskými státy řeší rámcové rozhodnutí Rady 2008/675/SVV ze dne 24. července 2008 o zohledňování odsouzení v členských státech Evropské unie při novém trestním řízení a rámcové rozhodnutí Rady 2009/315/SVV ze dne 26. února 2009 o organizaci a obsahu výměny informací z rejstříku trestů mezi členskými státy

znaleckého posudku podle § 24 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 346. Jednání uvedené v článku 23 písm. b) Úmluvy je možné kvalifikovat jako trestný čin násilí proti orgánu veřejné moci podle § 323 trestního zákoníku či vyhrožování s cílem působit na orgán veřejné moci podle § 324 trestního zákoníku. Rovněž je možné podřadit toto jednání pod ustanovení § 325 – násilí proti úřední osobě a § 326 – vyhrožování s cílem působit na úřední osobu, popřípadě též § 335 – zasahování do nezávislosti soudu.

Článek 24 – ochrana svědků

Platná právní úprava umožňuje ochranu svědků a dalších osob zúčastněných na trestním řízení prostřednictvím zákona o Policii (obecná povinnost policie chránit osoby před nebezpečím ohrožení života, zdraví nebo majetku), zákona o ochraně svědka (osobní ochrana, přestěhování chráněné osoby včetně příslušníků její domácnosti v rámci České republiky nebo do zahraničí, pomoc chráněné osobě za účelem jejího sociálního začlenění v novém prostředí a zastírání skutečné totožnosti chráněné osoby) a prostřednictvím trestního řádu. Trestní řád umožňuje z osob zúčastněných na trestním řízení chránit svědka, a to utajením jeho identity a podoby v souvislosti s podáním svědectví, zároveň však umožňuje chránit i osoby jemu blízké (§ 55 odst. 2 trestního řádu).

Spolupráce v oblasti ochrany svědků je zpravidla součástí bilaterálních smluv o policejní spolupráci. Dne 24. května 2012 ČR podepsala spolu s Bulharskem, Chorvatskem, Maďarskem, Rakouskem, Rumunskem, Slovenskem a Slovinskem Smlouvu o spolupráci v oblasti ochrany svědků.

Článek 25 – pomoc obětem a jejich ochrana

V případě, že je oběť trestného činu zároveň v postavení svědka, je její ochrana zajištěna zejména zákonem o ochraně svědka. Jinak platí již výše uvedená povinnost policie chránit bezpečnost osob. Přístup oběti ke kompenzaci a odškodnění je zajištěn v rámci právní úpravy obsažené v trestním řádu týkající se práv poškozeného (§ 43 a § 65 trestního řádu) a v zákoně č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje podmínky poskytování státní peněžité pomoci obětem, jimž v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví, nebo osobám pozůstalým po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela.

V současné době je Parlamentem projednáván návrh zákona o obětech trestných činů a o změně některých zákonů. Tento návrh obsahuje komplexní úpravu práv obětí jako příjemců zvláštní péče ze strany státu. Zákonem o obětech trestných činů a o změně některých zákonů tak má dojít k rozšíření práv obětí, jakož i pomoci, která je jim poskytována, a k odstranění nedostatků implementace rámcového rozhodnutí Rady 2001/220/SVV ze dne 15. března 2001 o postavení obětí v trestním řízení.

Článek 26 – opatření k posílení spolupráce s orgány činnými v trestním řízení

Závazek přijmout opatření s cílem motivovat osoby působící v organizovaných zločineckých skupinách ke spolupráci s policejními, resp. celními a justičními orgány je reflektován jak v ustanoveních trestního zákoníku, tak trestního řádu. V § 33 trestního zákoníku se uvádí okruh trestných činů, u nichž může dojít k zániku trestní odpovědnosti účinnou lítostí. Zvláštní případy účinné lítosti jsou potom upraveny u skutkových podstat některých trestných činů. Z hlediska obsahu Úmluvy lze poukázat na ustanovení § 362 trestního zákoníku, který se týká účinné lítosti pachatele trestného činu účasti na organizované zločinecké skupině podle § 361. Článek 26 odstavec 3, který dává na zvážení zakotvení

možnosti udělit imunitu proti trestnímu stíhání, je dále reflektován v § 178a platného trestního řádu (institut spolupracujícího obviněného – viz níže) a ve vztahu ke korupci v připravovaném návrhu novely trestního řádu v §159c (zvláštní ustanovení o dočasném odložení trestního stíhání) a § 159d (rozhodnutí o nestíhání), který je připravován vládou.

Ustanovení § 41 písm. l) a m) trestního zákoníku uvádí jako polehčující okolnosti, ke kterým soud přihlédne při výměře trestu, skutečnosti, že pachatel napomáhal při objasňování trestné činnosti nebo přispěl k objasňování trestné činnosti spáchané ve prospěch organizované zločinecké skupiny. Trestní řád zakotvuje v § 178a institut spolupracujícího obviněného v řízení o všech zločinech (tj. o trestných činech s horní hranicí trestní sazby trestu odnětí svobody převyšující 5 let) a pro tyto účely stanoví, že se ukládá trest pod dolní hranicí trestní sazby, a v zákonem stanovených případech se i obligatorně upustí od potrestání spolupracujícího obviněného (§ 46 odst. 2 trestního zákoníku). Podporu osobám působícím v organizovaných skupinách lze poskytnout i na základě zákona o ochraně svědka formou zvláštní ochrany a pomoci osobě, která vypovídala nebo má vypovídat jako obviněný a obhájci takového obviněného.

Články 27, 28, 29 a 31

Ustanovení článku 27 (spolupráce při odhalování a zamezování trestné činnosti) se týká zejména prohlubování spolupráce bezpečnostních sborů smluvních stran, do jejichž kompetence náleží odhalování trestných činů, zjišťování jejich pachatelů, jakož i zamezování trestné činnosti. (V rámci českého právního prostředí jde v zásadě o policejní orgány ve smyslu § 12 odst. 2 trestního řádu; tento pojem je také použit v českém překladu tohoto ustanovení Úmluvy.) Mezinárodní spolupráce v boji proti organizovanému zločinu a závažné kriminalitě je zajišťována prostřednictvím Národní ústředny Interpol²⁰, národní jednotky Europol²¹ a dále na základě přímých kontaktů s bezpečnostními složkami jiných států. Bilaterální spolupráce se realizuje zejména na základě řady dvoustranných mezinárodních smluv upravujících policejní spolupráci, které umožňují mj. výměnu informací důležitých pro odhalování a stíhání aktivit organizovaného zločinu. Tyto mezinárodní smlouvy zahrnují rovněž spolupráci v oblasti prevence (článek 31 Úmluvy), výměnu analytických a koncepčních materiálů týkajících se organizovaného zločinu (článek 28 Úmluvy), spolupráci v oblasti odborné přípravy a technickou pomoc (článek 29 Úmluvy).

Nejrozsáhlejší smluvní úpravy v oblasti policejní spolupráce jsou uzavřeny se sousedními státy a zahrnují i některé výjimečné formy spolupráce umožňující působení příslušníků bezpečnostních sborů na území druhého státu.

Policejní spolupráce je stejně jako justiční spolupráce v trestních věcech předmětem řady předpisů Evropské unie a v této oblasti funguje i několik evropských agentur či pracovních platforem. Vedle Europolu je to například OLAF – Evropský úřad pro boj proti podvodům²² - či CARIN – síť specialistů na pátrání po výnosech z trestné činnosti.

Dostatečný právní základ pro širokou policejní spolupráci i se státy mimo Evropskou unii nabízí zákon o policii (hlava XI – mezinárodní spolupráce a hlava X – práce

²⁰ Interpol – Mezinárodní organizace kriminální policie – jako mezinárodní mezivládní organizace zabezpečuje policejní spolupráci v kriminálně-policejní oblasti. Sdružuje 188 států.

²¹ Europol – Evropský policejní úřad – jako agentura Evropské unie zajišťuje spolupráci orgánů prosazujících právo při prevenci a boji s terorismem a závažnými formami trestné činnosti s mezinárodním prvkem. Členy jsou státy Evropské unie a některé další státy mají s Europolem uzavřenu smlouvu o strategické nebo operativní spolupráci.

²² Evropský úřad pro boj proti podvodům byl zřízen rozhodnutím Komise 1999/352/ES/ESUO/Euratom ze dne 28. dubna 1999.

s informacemi), který umožňuje mezinárodní spolupráci i bez existence konkrétní smlouvy. Spolupráci se zahraničím předpokládá rovněž celní zákon.

Článek 30 – uplatňování Úmluvy prostřednictvím hospodářského rozvoje a technické pomoci

Úmluva zavazuje smluvní strany k co nejširší mezinárodní spolupráci a finanční, materiální a technické pomoci rozvojovým zemím. Vyzývá smluvní strany k pravidelným dobrovolným příspěvkům na účet OSN zvláště zřízený pro účely boje proti nadnárodnímu organizovanému zločinu a naplňování Úmluvy, přičemž je možno přispět i podílem výnosů z trestné činnosti nebo majetku zkonfiskovaného v souladu s ustanovením Úmluvy. Nepředpokládá se, že by Česká republika v nejbližší době do tohoto fondu přispívala. Činnost České republiky se v rámci rozvojové spolupráce soustředí spíše na předávání know-how, přičemž těžiště spolupráce v současné době představují zejména státy západního Balkánu.

K článku 31 - prevence

V souladu s Úmluvou má být prevence realizována prostřednictvím legislativních, administrativních a jiných opatření s cílem minimalizovat možnosti organizovaných zločineckých skupin využívat výnosy z trestné činnosti. Úmluva předpokládá pravidelné prověřování právních nástrojů a správních postupů z hlediska jejich možného zneužití ze strany organizovaných zločineckých skupin. Zároveň je kladen důraz na snahu informovat veřejnost o závažnosti a hrozbách organizovaného zločinu.

Ve vztahu k článku 31 odst. 6 Úmluvy bude učiněno oznámení, že orgánem, který může jiným smluvním stranám pomáhat při tvorbě opatření pro předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu, je Ministerstvo vnitra (odbor bezpečnostní politiky).

K závěrečným ustanovením – články 32 – 41 Úmluvy

Na základě Úmluvy byla založena konference smluvních stran, jejímž úkolem je zejména nastavení mechanismů pro posílení schopností smluvních stran bojovat s nadnárodním organizovaným zločinem (článek 32 Úmluvy). Do těchto mechanismů náleží například usnadňování výměny informací mezi smluvními státy o úspěšných postupech v boji s mezinárodním zločinem, hodnocení provádění Úmluvy, usnadňování činnosti smluvních stran v oblasti školení a technické pomoci a prevence. Konferenci smluvních stran napomáhá v její činnosti sekretariát (článek 33 Úmluvy).

V článku 34 Úmluvy jsou pro smluvní strany zakotveny povinnosti týkající se provádění Úmluvy. Úmluva stanoví, že trestné činy stanovené v souladu s Úmluvou mají být zakotveny ve vnitrostátním právním řádu smluvní strany bez ohledu na nadnárodní povahu nebo spojení s organizovanou zločineckou skupinou. Výjimkou jsou případy, kdy článek 5 Úmluvy vyžaduje činnost organizované zločinecké skupiny. Úmluva se nebrání tomu, aby smluvní strany přijaly přísnější opatření než ta, která jsou stanovena Úmluvou.

Úmluva nastavuje mechanismus řešení sporů, přičemž jako základní prostředek předpokládá jednání smluvních stran (článek 35 Úmluvy). Pokud by nebylo možné vyřešit spor jednáním, měly by smluvní strany přikročit k rozhodčímu řízení. V případě, že se však nedohodnou na jeho organizaci, může kterákoli ze stran předložit spor Mezinárodnímu soudnímu dvoru. Smluvní strana může v souladu s článkem 35 odst. 3 učinit výhradu, že se tímto mechanismem necítí být vázána. V souladu s dosavadní praxí se nenavrhuje tuto výhradu činit.

Článek 36 hovoří o způsobu zapojení států, jakož i regionálních organizací pro hospodářskou integraci do Úmluvy (článek 36). Depozitářem listin o přijetí, schválení, ratifikaci či přístupu je generální tajemník OSN.

Článek 37 nastavuje vztah Úmluvy a protokolů jí doplňujících, přičemž hovoří o tom, že tyto jsou vykládány společně s Úmluvou s přihlédnutím k jejich účelu. V současné době doplňují Úmluvu tři protokoly (viz úvod této zprávy).

Článek 38 až 41 řeší zejména vstup Úmluvy v platnost, možnosti jejích změn a výpovědi ze strany smluvních stran a v jakých jazykových zněních se Úmluva sjednává (oficiální jazyky OSN).

Vláda České republiky schválila návrh na ratifikaci Úmluvy dne 20. prosince 2012 svým usnesením č. 959.

V Praze dne 11. ledna 2013

RNDr. Petr Nečas, v.r.
předseda vlády

**ÚMLUVA ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ PROTI
NADNÁRODNÍMU ORGANIZOVANÉMU ZLOČINU**

**Organizace spojených národů
2000**

Článek 1

Účel Úmluvy

Účelem této Úmluvy je podporovat spolupráci za účelem účinnějšího předcházení a boje proti nadnárodnímu organizovanému zločinu.

Článek 2

Použité termíny

Pro účely této Úmluvy:

- (a) „organizovaná zločinecká skupina“ znamená strukturovanou skupinu tří nebo více osob, existující po určité časové období a jednající ve vzájemné shodě s cílem spáchat jeden či více závažných trestných činů nebo trestných činů stanovených v souladu s touto Úmluvou, aby získala, přímo či nepřímo, finanční nebo jiný hmotný prospěch;
- (b) „závažný trestný čin“ znamená jednání naplňující skutkovou podstatu trestného činu, za který je stanoven trest odnětí svobody s horní hranicí nejméně čtyři roky nebo trest přísnější;
- (c) „strukturovaná skupina“ znamená skupinu, která není náhodně utvořena za účelem bezprostředního spáchání trestného činu a která nemusí mít formálně vymezené role pro své členy, trvalost členství nebo rozvinutou strukturu;
- (d) „majetek“ znamená majetek všeho druhu, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý, materiální nebo nemateriální povahy a právní dokumenty nebo nástroje prokazující oprávnění nebo zájem na takovém majetku;
- (e) „výnosy z trestné činnosti“ znamenají jakýkoliv majetek pocházející ze spáchání trestného činu nebo získaný v souvislosti s ním, a to přímo či nepřímo;
- (f) „zmrazení“ nebo „zajištění“ znamená dočasný zákaz převést, přeměnit, nakládat s majetkem nebo přemístit majetek nebo jeho dočasné převzetí do úschovy či převzetí kontroly nad ním na základě nařízení vydaného soudem či jiným oprávněným orgánem;
- (g) „konfiskace“, jež případně zahrnuje propadnutí, znamená trvalé odnětí majetku na základě rozhodnutí soudu nebo jiného příslušného orgánu;
- (h) „predikativní trestný čin“ znamená jakýkoliv trestný čin, v jehož důsledku došlo k vytvoření výnosů, které se mohou stát předmětem trestného činu definovaného v článku 6 této Úmluvy;
- (i) „sledovaná zásilka“ znamená metodu, která umožňuje, aby nelegální nebo podezřelé zásilky odešly z území nebo prošly skrze nebo vstoupily na území jednoho či více států s vědomím a pod dohledem příslušných orgánů těchto států za účelem objasnění trestného činu a zjištění osob podílejících se na jeho spáchání;
- (j) „regionální organizace pro hospodářskou integraci“ znamená organizaci zřízenou suverénními státy daného regionu, na niž její členské státy převedly kompetence

v záležitostech upravených touto Úmluvou a která byla náležitým způsobem zmocněna, v souladu s jejími vnitřními postupy, podepsat, ratifikovat, přijmout, schválit tuto Úmluvu nebo k ní přistoupit; odkazy na „smluvní strany“ dle této Úmluvy se vztahují na takovéto organizace v rozsahu jejich kompetencí.

Článek 3

Předmět úpravy

1. Tato Úmluva se vztahuje, pokud sama nestanoví jinak, na předcházení, vyšetřování a stíhání:

- (a) trestných činů stanovených v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy; a
 - (b) závažných trestných činů definovaných v článku 2 této Úmluvy
- v případech, kdy je takový trestný čin nadnárodní povahy a zahrnuje organizovanou zločineckou skupinu.

2. Pro účely odstavce 1 tohoto článku je trestný čin nadnárodní povahy, jestliže:

- (a) je spáchán ve více než jednom státě;
- (b) je spáchán v jednom státě, avšak podstatná část příprav na něj, jeho plánování, řízení či kontroly se odehrává v jiném státě;
- (c) je spáchán v jednom státě, avšak zahrnuje účast organizované zločinecké skupiny, která se zabývá trestnou činností ve více než jednom státě; nebo
- (d) je spáchán v jednom státě, avšak jeho podstatné dopady se projevují v jiném státě.

Článek 4

Ochrana svrchovanosti

1. Smluvní strany plní své závazky podle této Úmluvy způsobem slučitelným se zásadou svrchované rovnosti a územní celistvosti států a se zásadou nevměšování se do vnitřních záležitostí jiných států.

2. Nic v této Úmluvě neopravňuje žádnou smluvní stranu k tomu, aby na území jiného státu uplatňovala výkon soudní pravomoci a výkon funkcí, které jsou vyhrazeny výlučně orgánům tohoto jiného státu na základě jeho vnitrostátního práva.

Článek 5

Trestnost účasti v organizované zločinecké skupině

1. Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud budou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

- (a) jeden nebo oba z následujících činů, a to jako trestné činy, které se liší od trestných činů spočívajících v pokusu spáchání trestné činnosti nebo v jejím uskutečnění:
 - (i) uzavření dohody s jednou nebo více dalšími osobami na spáchání závažného trestného činu za účelem přímo nebo nepřímo souvisejícím se získáním finančního či jiného hmotného prospěchu a, pokud to vyžaduje vnitrostátní právo, zahrnující též jednání uskutečněné jedním z účastníků k realizaci této dohody, nebo zahrnující zapojení organizované zločinecké skupiny;

- (ii) jednání osoby, která s vědomím buď cíle a trestné činnosti organizované zločinecké skupiny obecně, nebo jejího úmyslu dopustit se takové trestné činnosti, se aktivně podílí na:
 - a. trestné činnosti organizované zločinecké skupiny;
 - b. na jiné činnosti organizované zločinecké skupiny s vědomím, že její účast přispěje k dosažení výše uvedeného zločinného cíle;
- (b) organizování, řízení a napomáhání spáchání závažného trestného činu organizovanou zločineckou skupinou nebo podněcování, usnadňování spáchání nebo poskytnutí rady ke spáchání takového trestného činu.

2. Vědomí, úmysl, cíl, účel nebo dohoda uvedené v odstavci 1 tohoto článku mohou být dovozovány z objektivních skutkových okolností.

3. Smluvní strany, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje pro účely trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 písmenem (a) bodem (i) tohoto článku zapojení organizované zločinecké skupiny, zajistí, aby jejich vnitrostátní právo pokrývalo všechny závažné trestné činy spáchané organizovanými zločineckými skupinami. Takové smluvní strany, stejně jako smluvní strany, jejichž vnitrostátní právo vyžaduje kromě dohody též jednání k její realizaci pro účely trestných činů stanovených v souladu s odstavcem 1 písmenem (a) bodem (i) tohoto článku, budou o této skutečnosti informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů při podpisu nebo uložení svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přístupu k této Úmluvě.

Článek 6

Trestnost legalizace výnosů z trestné činnosti

1. Každá smluvní strana přijme v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud jsou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

- (a)
 - (i) přeměna nebo převod majetku s vědomím toho, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti, s cílem utajit nebo zastřít nelegální původ majetku nebo poskytnout pomoc osobě, která se podílí na spáchání predikativního trestného činu, aby unikla právním následkům svého jednání;
 - (ii) utajení nebo zastření podstaty, původu, umístění, nakládání, pohybu nebo vlastnictví majetku nebo práv k němu s vědomím toho, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti;
- (b) s výhradou souladu se základními zásadami svého právního řádu:
 - (i) nabytí, držení nebo užívání majetku, pokud ten, kdo majetek nabývá, drží nebo užívá, v době jeho obdržení věděl, že tento majetek představuje výnosy z trestné činnosti;
 - (ii) účast, spolčení nebo spiknutí za účelem spáchání jakéhokoliv z trestných činů, které jsou stanoveny v souladu s tímto článkem, pokus o spáchání takových trestných činů a napomáhání, podněcování, usnadňování spáchání, nebo poskytnutí rady ke spáchání takových trestných činů.

2. Pro účely provádění nebo uplatňování odstavce 1 tohoto článku:

- (a) každá smluvní strana bude usilovat o uplatňování odstavce 1 tohoto článku na co nejširší rozsah predikativních trestných činů;

- (b) každá smluvní strana zahrne mezi predikativní trestné činy všechny závažné trestné činy definované v článku 2 této Úmluvy a trestné činy stanovené v souladu s články 5, 8 a 23 této Úmluvy. Smluvní strany, jejichž právo obsahuje seznam konkrétních predikativních trestných činů, musí přinejmenším zahrnout do takového seznamu úplný výčet trestných činů souvisejících s organizovanými zločineckými skupinami;
- (c) pro účely písmene (b) budou predikativní trestné činy zahrnovat trestné činy spáchané jak v soudní pravomoci dotyčné smluvní strany, tak mimo ni. Trestné činy spáchané mimo soudní pravomoc smluvní strany však budou predikativními trestnými činy pouze tehdy, pokud příslušné jednání bude trestným činem podle vnitrostátního práva státu, kde je spácháno, a bylo by trestným činem podle vnitrostátního práva smluvní strany, provádějící nebo uplatňující tento článek, pokud by bylo spácháno na jejím území;
- (d) každá smluvní strana poskytne kopie svých právních předpisů, které provádějí tento článek, a všech následných změn těchto právních předpisů nebo informace o jejich obsahu generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů;
- (e) jestliže to budou vyžadovat základní zásady vnitrostátního práva smluvní strany, lze stanovit, že trestné činy uvedené v odstavci 1 tohoto článku se nebudou uplatňovat na osoby, které spáchaly predikativní trestný čin;
- (f) vědomí, úmysl nebo účel, které jsou vyžadovány jako znak skutkové podstaty trestného činu uvedeného v odstavci 1 tohoto článku, mohou být dovozovány z objektivních skutkových okolností.

Článek 7

Opatření k boji proti praní špinavých peněz

1. Každá smluvní strana:

- (a) v rámci své pravomoci zavede jednotný vnitrostátní regulační a kontrolní režim pro banky a finanční instituce nebankovního typu a podle potřeby i pro jiné subjekty obzvláště ohrožené praním špinavých peněz, s cílem zabránit všem formám praní špinavých peněz a odhalit je, přičemž tento režim bude klást důraz na požadavky v oblasti identifikace zákazníků, uchovávání údajů a oznamování podezřelých obchodů;
- (b) aniž by tím byly dotčeny články 18 a 27 této Úmluvy, zajistí, aby správní orgány, orgány dohledu, orgány činné v trestním řízení a jiné orgány zabývající se bojem proti praní špinavých peněz (včetně soudních orgánů tam, kde to bude dle vnitrostátního práva vhodné) byly schopné spolupracovat a sdílet informace na vnitrostátní i mezinárodní úrovni v rámci podmínek stanovených vnitrostátním právem; za tím účelem zváží založení finanční zpravodajské jednotky, která by sloužila jako národní středisko pro shromažďování, analýzu a šíření informací týkajících se možného praní špinavých peněz.

2. Smluvní strany zváží zavedení možných opatření za účelem odhalování a sledování přeshraničních pohybů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů, která by podléhala bezpečnostním zárukám zajišťujícím řádné využití informací a nebránila v žádném ohledu pohybu kapitálu, který nemá nezákonný původ. K takovým opatřením může patřit požadavek, aby fyzické i právnické osoby hlásily přeshraniční převody značných objemů hotovosti a příslušných obchodovatelných cenných papírů.

3. Při vytváření vnitrostátního regulačního a kontrolního režimu podle podmínek stanovených tímto článkem, aniž by tím byly dotčeny jakékoliv jiné články této Úmluvy, jsou smluvní strany vyzývány k tomu, aby jako vodítka využívaly příslušné iniciativy regionálních, nadregionálních a multilaterálních organizací zabývajících se bojem proti praní špinavých peněz.

4. Smluvní strany budou usilovat o rozvinutí celosvětové, regionální, oblastní a dvoustranné spolupráce v boji proti praní špinavých peněz mezi orgány činnými v trestním řízení a orgány finančního dohledu.

Článek 8

Trestnost korupce

1. Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud jsou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

- (a) příslib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody veřejnému činiteli, ať již přímo nebo zprostředkovaně, pro činitele samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností;
- (b) požadování nebo přijetí ze strany veřejného činitele, ať již přímo nebo zprostředkovaně, neoprávněné výhody pro činitele samotného nebo pro jinou osobu či subjekt proto, aby tento činitel jednal nebo se zdržel jednání při výkonu svých úředních povinností.

2. Každá smluvní strana zváží přijetí takových legislativních a jiných opatření, která jsou nezbytná pro to, aby bylo možno za trestné činy pokládat jednání uvedené v odstavci 1 tohoto článku, bude-li se na něm účastnit zahraniční veřejný činitel nebo úředník mezinárodní organizace nebo orgánu. Obdobně pak každá smluvní strana zváží možnost stanovit jako trestné činy i jiné formy korupce.

3. Každá smluvní strana rovněž přijme taková nezbytná opatření, aby bylo možno za trestné činy považovat účastenství na trestném činu stanoveném v souladu s tímto článkem.

4. Pro účely odstavce 1 tohoto článku a článku 9 „veřejný činitel“ znamená veřejného činitele nebo osobu poskytující veřejnou službu, tak jak je tento pojem vymezen ve vnitrostátním právu a uplatňován v trestním právu smluvní strany, kde dotyčná osoba vykonává tuto funkci.

Článek 9

Opatření proti korupci

1. Vedle opatření uvedených v článku 8 této Úmluvy každá smluvní strana přijme, v rozsahu přiměřeném a slučitelném se svým právním řádem, legislativní, správní nebo jiná účinná opatření s cílem podporovat bezúhonnost veřejných činitelů a předcházet, odhalovat a trestat jejich korupci.

2. Každá smluvní strana přijme opatření s cílem zajistit účinné kroky ze strany svých orgánů v oblasti předcházení, odhalování a trestání korupce veřejných činitelů, včetně

poskytnutí přiměřené nezávislosti takovým orgánům s cílem zabránit tomu, aby byl vyvíjen nevhodný vliv na jejich jednání.

Článek 10

Odpovědnost právnických osob

1. Každá smluvní strana přijme taková nezbytná opatření, slučitelná s jejími právními zásadami, aby byla stanovena odpovědnost právnických osob za účast na závažných trestných činech, na nichž se podílí organizovaná zločinecká skupina, a za trestné činy stanovené v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy.

2. V závislosti na právních zásadách smluvní strany může být odpovědnost právnických osob trestní, civilní nebo správní.

3. Takovouto odpovědností nebude dotčena trestní odpovědnost fyzických osob, které trestné činy spáchaly.

4. Každá smluvní strana zejména zajistí, aby se na právnické osoby odpovědné v souladu s tímto článkem vztahovaly účinné, přiměřené a odrazující trestní nebo jiné sankce, včetně sankcí peněžitých.

Článek 11

Trestní řízení, soudní rozhodnutí a sankce

1. Každá smluvní strana postihne spáchání trestného činu stanoveného v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy sankcemi, jejichž výše bude odpovídat závažnosti daného trestného činu.

2. Každá smluvní strana se vynasnaží zajistit, aby jakékoliv diskreční pravomoci stanovené jejím vnitrostátním právem, které se týkají stíhání osob za trestné činy, na něž se vztahuje tato Úmluva, byly vykonávány s cílem dosáhnout co nejvyšší účinnosti opatření k vymáhání práva vůči těmto trestným činům a s patřičným ohledem na potřebu odradit od páchání takových činů.

3. V případě trestných činů stanovených v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy přijme každá smluvní strana vhodná opatření v souladu se svým vnitrostátním právem a s náležitým zřetelem k právům obhajoby, kterými se bude snažit zajistit, aby podmínky uložené v souvislosti s propuštěním v průběhu soudního nebo odvolacího řízení braly v úvahu nutnost zajistit přítomnost obžalovaného v dalším trestním řízení.

4. Každá smluvní strana zajistí, aby její soudy nebo jiné příslušné orgány přihlížely k závažné povaze trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, při zvažování možnosti předčasného propuštění nebo podmíněného propuštění osob odsouzených za takové činy.

5. Každá smluvní strana stanoví v případě potřeby ve svém vnitrostátním právu dlouhou promlčecí lhůtu, během níž je možné zahájit trestní řízení pro jakýkoliv trestný čin,

na který se vztahuje tato Úmluva, a delší lhůtu pro případy, kdy se údajný pachatel vyhýbal výkonu spravedlnosti.

6. Žádná ustanovení této Úmluvy se nedotýkají zásady, že popis skutkových podstat trestných činů stanovených v souladu s této Úmluvou a příslušných zákonných důvodů pro snížení či vyloučení odpovědnosti nebo jiné právní zásady upravující zákonnost jednání patří do výlučné úpravy vnitrostátního práva smluvní strany a že takové trestné činy budou stíhány a trestány v souladu s tímto právem.

Článek 12

Konfiskace a zajištění

1. Smluvní strany přijmou v největším rozsahu umožněném jejich vnitrostátními právními řády taková nezbytná opatření, která umožní, aby předmětem konfiskace byly:

- (a) výnosy z trestné činnosti pocházející z trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, nebo majetek, jehož hodnota odpovídá takovým výnosům;
- (b) majetek, vybavení nebo jiné prostředky, kterých bylo užito ke spáchání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, nebo které byly ke spáchání těchto trestných činů určeny.

2. Smluvní strany přijmou taková opatření, která jsou nezbytná pro to, aby jim umožnila zjistit, vyhledat, zmrazit nebo zajistit jakékoliv položky uvedené v odstavci 1 tohoto článku za účelem jejich případné konfiskace.

3. Jestliže výnosy z trestné činnosti byly převedeny nebo přeměněny, zcela nebo zčásti, na jiný majetek, budou se opatření uvedená v tomto článku vztahovat na takovýto majetek namísto výnosů.

4. Jestliže výnosy z trestné činnosti byly smíšeny s majetkem, který nemá nezákonný původ, takový majetek bude podléhat konfiskaci do výše stanovené hodnoty smíšených výnosů, aniž tím budou dotčena jakákoliv oprávnění vztahující se k zmrazení nebo zajištění.

5. Příjmy nebo jiný užitek pocházející z výnosů z trestné činnosti, z majetku, na něž byly výnosy z trestné činnosti převedeny nebo přeměněny, nebo z majetku, s nímž byly výnosy z trestné činnosti smíšeny, budou rovněž podléhat opatřením uvedeným v tomto článku, a to stejným způsobem a ve stejném rozsahu, jako výnosy z trestné činnosti samotné.

6. Pro účely tohoto článku a článku 13 této Úmluvy každá smluvní strana umožní soudům nebo jiným příslušným orgánům nařizovat předložení nebo zajištění bankovních, finančních nebo obchodních záznamů. Smluvní strany neodmítnou jednat v souladu s ustanoveními tohoto odstavce z důvodů zachování bankovního tajemství.

7. Smluvní strany mohou zvážit možnost požadovat, aby pachatel prokázal zákonný původ údajných výnosů z trestné činnosti nebo jiného majetku podléhajícího konfiskaci, v rozsahu, v němž je takový požadavek v souladu se zásadami jejich vnitrostátního práva a s povahou soudního nebo jiného řízení.

8. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána v neprospěch práv třetích stran jednajících v dobré víře.

9. Nic, co je obsaženo v tomto článku, se nedotýká zásady, že opatření, která jsou v něm uvedena, jsou stanovena a prováděna v souladu a na základě s ustanoveními vnitrostátního práva smluvní strany.

Článek 13

Mezinárodní spolupráce za účelem konfiskace

1. Smluvní strana, která obdržela od jiné smluvní strany, pod jejíž soudní pravomoc spadá trestný čin, na nějž se vztahuje tato Úmluva, žádost o konfiskaci výnosů z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiných prostředků uvedených v článku 12 odstavec 1 této Úmluvy, které se nacházejí na jejím území, v co největším rozsahu umožněném jejím vnitrostátním právním řádem:

- (a) předloží žádost svým příslušným orgánům s cílem dosáhnout vydání rozhodnutí o konfiskaci; pokud takové rozhodnutí bude vydáno, provede ho; nebo
- (b) předloží svým příslušným orgánům rozhodnutí o konfiskaci vydané soudem na území dožadující smluvní strany, v souladu s článkem 12 odstavec 1 této Úmluvy, aby bylo vykonáno v požadovaném rozsahu, pokud se vztahuje k výnosům z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiným prostředkům, uvedeným v článku 12 odstavci 1, které se nacházejí na území dožádané smluvní strany.

2. V návaznosti na žádost smluvní strany, pod jejíž soudní pravomoc spadá trestný čin, na nějž se vztahuje tato Úmluva, dožádaná smluvní strana přijme opatření s cílem zjistit, vyhledat a zmrazit nebo zajistit výnosy z trestné činnosti, majetek, vybavení nebo jiné prostředky uvedené v článku 12 odstavci 1 této Úmluvy pro účely případné konfiskace, o které rozhodne buď dožadující smluvní strana, nebo dožádaná smluvní strana na základě žádosti podle odstavce 1 tohoto článku.

3. Ustanovení článku 18 této Úmluvy se vztahují přiměřeně též na tento článek. Vedle informací uvedených v článku 18 odstavci 15 budou žádosti podané v souladu s tímto článkem obsahovat:

- (a) v případě žádosti podle odstavce 1 písmene (a) tohoto článku popis majetku, který má být zkonfiskován, a skutečnosti, z nichž vychází dožadující smluvní strana, postačující k tomu, aby dožádaná smluvní strana mohla usilovat o vydání rozhodnutí podle svého vnitrostátního práva;
- (b) v případě žádosti podle odstavce 1 písmene (b) tohoto článku právně přípustná kopie rozhodnutí o konfiskaci, na němž je žádost založena, vydaného dožadující smluvní stranou, a popis skutečností a informace o tom, v jakém rozsahu je výkon rozhodnutí požadován;
- (c) v případě žádosti podle odstavce 2 tohoto článku popis skutečností, z nichž vychází dožadující smluvní strana, a popis požadovaných kroků.

4. Dožádaná smluvní strana přijme rozhodnutí nebo kroky uvedené v odstavcích 1 a 2 tohoto článku v souladu s ustanoveními svého vnitrostátního práva a svých procesních předpisů nebo jakékoliv dvoustranné nebo mnohostranné smlouvy, dohody nebo ujednání, jimiž může být vázán ve vztahu k dožadující smluvní straně.

5. Každá smluvní strana poskytne kopie svých právních předpisů, které provádějí tento článek, a všech následných změn těchto právních předpisů nebo informace o jejich obsahu generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

6. Jestliže se smluvní strana rozhodne vázat přijetí opatření uvedených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku na podmínku existence příslušné smlouvy, taková smluvní strana bude pokládat tuto Úmluvu za nezbytný a postačující smluvní základ.

7. Spolupráce podle tohoto článku může být smluvní stranou odepřena, jestliže trestný čin, k němuž se žádost vztahuje, není trestným činem, na který se vztahuje tato Úmluva.

8. Ustanovení tohoto článku nebudou vykládána v neprospěch práv třetích stran jednajících v dobré víře.

9. Smluvní strany zváží uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv, dohod nebo ujednání s cílem zvýšit účinnost mezinárodní spolupráce uskutečňované na základě tohoto článku.

Článek 14

Nakládání se zkonfiskovanými výnosy z trestné činnosti a majetkem

1. S výnosy z trestné činnosti nebo majetkem, který smluvní strana zkonfiskuje podle článku 12 nebo článku 13 odstavec 1 této Úmluvy, tato smluvní strana naloží v souladu se svým vnitrostátním právem a správními postupy.

2. Při provádění žádosti smluvní strany podle článku 13 této Úmluvy smluvní strany v rozsahu, v jakém jim to povoluje jejich vnitrostátní právo, a budou-li o to požádány, přednostně zváží navrácení zkonfiskovaných výnosů z trestné činnosti nebo majetku dožadující smluvní straně, aby tato mohla poskytnout odškodnění obětem trestné činnosti nebo vrátit takovéto výnosy z trestné činnosti nebo majetek jejich oprávněným vlastníkům.

3. Při provádění žádosti smluvní strany podle článků 12 a 13 této Úmluvy může smluvní strana zvláště zvážit možnost uzavření smluv nebo dohod o:

- (a) přispění částkou odpovídající hodnotě takových výnosů z trestné činnosti, majetku nebo finančních prostředků, pocházejících z prodeje takovýchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku, nebo jejich částí na účet vytvořený na základě článku 30 odstavce 2 písmene (c) této Úmluvy nebo mezivládním orgánům specializovaným na boj s organizovaným zločinem;
- (b) sdílení těchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku nebo finančních prostředků pocházejících z prodeje takovýchto výnosů z trestné činnosti nebo majetku, s dalšími smluvními stranami, ať již jednorázově nebo pravidelně, v souladu se svým vnitrostátním právem nebo správními postupy.

Článek 15

Soudní pravomoc

1. Každá smluvní strana přijme taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění její soudní pravomoci nad trestnými činy stanovenými v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy v případech, kdy:

- (a) trestný čin byl spáchán na území této smluvní strany; nebo
- (b) trestný čin byl spáchán na palubě plavidla, které pluje pod vlajkou této smluvní strany, nebo na palubě letadla, které je registrováno podle zákonů této smluvní strany v době spáchání trestného činu.

2. S výhradou článku 4 této Úmluvy může smluvní strana rovněž uplatnit svou soudní pravomoc nad jakýmkoliv takovýmto trestným činem v případech, kdy:

- (a) trestný čin byl spáchán proti státnímu příslušníkovi této smluvní strany;
- (b) trestný čin byl spáchán státním příslušníkem této smluvní strany, nebo osobou bez státní příslušnosti, která má obvyklý pobyt na jejím území; nebo
- (c) trestný čin:
 - (i) je jedním z trestných činů stanovených v souladu s článkem 5 odstavce 1 této Úmluvy a byl spáchán mimo její území za účelem následného spáchání závažného trestného činu na jejím území;
 - (ii) je jedním z trestných činů stanovených v souladu s článkem 6 odstavcem 1 písmenem (b) bodem (ii) této Úmluvy a byl spáchán mimo její území za účelem následného spáchání trestného činu stanoveného v souladu s článkem 6 odstavcem 1 písmenem (a) bodem (i) nebo (ii) nebo písmenem (b) bodem (i) této Úmluvy na jejím území.

3. Pro účely článku 16 odstavce 10 této Úmluvy každá smluvní strana přijme taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění její soudní pravomoci nad trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, jestliže se údajný pachatel nachází na jejím území a tato smluvní strana jej nevydá jinému státu výlučně z toho důvodu, že se jedná o jejího státního příslušníka.

4. Každá smluvní strana může rovněž přijmout taková opatření, která jsou nezbytná k uplatnění její soudní pravomoci nad trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, jestliže se údajný pachatel nachází na jejím území a tato smluvní strana jej nevydá jinému státu.

5. Jestliže smluvní strana vykonávající svou soudní pravomoc podle odstavce 1 nebo 2 tohoto článku byla uvědomena nebo jinak zjistila, že jeden nebo více jiných smluvních stran vede vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení v souvislosti s totožným jednáním, příslušné orgány těchto smluvních stran se budou vhodným způsobem konzultovat za účelem koordinace svých kroků.

6. Aniž by tím byly dotčeny obecné normy mezinárodního práva, tato Úmluva nevylučuje výkon jakékoliv trestní soudní pravomoci uplatňované smluvní stranou v souladu s jejím vnitrostátním právem.

Článek 16

Vydávání

1. Tento článek se použije na trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva, nebo na případy, kdy se na trestném činu uvedeném v článku 3 odstavci 1 písmenu (a) nebo (b) podílí organizovaná zločinecká skupina a osoba, o jejíž vydání se žádá, se nachází v dožádané smluvní straně, za předpokladu, že trestný čin, pro nějž se žádá o vydání, je trestně postižitelný podle vnitrostátního práva jak dožadující smluvní strany, tak dožádané smluvní strany.

2. Pokud se žádost o vydání vztahuje k několika samostatným závažným trestným činům a na některé z nich se tento článek nevztahuje, dožádaná smluvní strana může tento článek uplatnit také na tyto trestné činy.

3. Každý trestný čin, na nějž se tento článek vztahuje, bude považován za čin zahrnutý do kterékoliv smlouvy o vydávání existující mezi smluvními stranami jako trestný čin podléhající vydávání. Smluvní strany se zavazují, že zahrnou takové trestné činy do každé smlouvy o vydávání, jež mezi nimi bude uzavřena, jako trestné činy podléhající vydávání.

4. Jestliže smluvní strana, která podmiňuje vydávání existencí smlouvy, obdrží žádost o vydání od jiné smluvní strany, s níž nemá uzavřenu smlouvu o vydávání, může pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro vydání kteréhokoliv trestného činu, na nějž se tento článek vztahuje.

5. Smluvní strany, které podmiňují vydávání existencí smlouvy, budou:

- (a) informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů při uložení své ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní, zda budou pokládat tuto Úmluvu za právní základ pro spolupráci v oblasti vydávání s jinými smluvními stranami této Úmluvy; a
- (b) podle potřeby usilovat, pokud nebudou považovat tuto Úmluvu za právní základ pro spolupráci v oblasti vydávání, o uzavření smluv o vydávání s jinými smluvními stranami této Úmluvy s cílem realizovat tento článek.

6. Smluvní strany, které nepodmiňují vydávání existencí smlouvy, budou vzájemně uznávat trestné činy, na které se vztahuje tento článek, za trestné činy podléhající vydávání.

7. Vydávání se bude uskutečňovat v souladu s podmínkami stanovenými vnitrostátním právem dožádané smluvní strany nebo příslušnými smlouvami o vydávání, mezi jiným včetně podmínek ohledně požadavku na nejnižší přípustný trest pro účely vydání a důvodů, na jejichž základě může dožádaná smluvní strana vydání odmítnout.

8. Smluvní strany budou v souladu se svým vnitrostátním právem usilovat o to, aby u trestných činů, na které se vztahuje tento článek, urychlily postupy vydávání a zjednodušily s tím spojené požadavky na předkládání důkazů.

9. Dožádaná smluvní strana může, v souladu s ustanoveními svého vnitrostátního práva a smluv o vydávání, na žádost dožadující smluvní strany a poté, kdy se přesvědčí, že to vyžadují naléhavé okolnosti, uvalit vazbu na osobu, jejíž vydání je požadováno a která se nachází na jejím území, případně přijmout jiná náležitá opatření k zajištění její přítomnosti v řízení o vydání.

10. Jestliže smluvní strana, na jejímž území se údajný pachatel nachází, nevydá takovou osobu v souvislosti s trestným činem, na nějž se vztahuje tento článek, pouze na základě toho, že se jedná o jejího státního příslušníka, bude na žádost smluvní strany žádající o vydání povinna předat věc bez zbytečného prodlení svým příslušným orgánům za účelem trestního stíhání. Tyto orgány budou rozhodovat a povedou řízení stejným způsobem jako v případě jakéhokoli jiného trestného činu závažné povahy podle jejich vnitrostátního práva. Dotčené smluvní strany spolu budou vzájemně spolupracovat zejména ohledně procesních a důkazních otázek, s cílem zajistit účinnost takového trestního stíhání.

11. Jestliže smluvní straně její vnitrostátní právo dovoluje vydat nebo jiným způsobem předat jednoho ze svých státních příslušníků pouze pod podmínkou, že tato osoba bude navracena této smluvní straně, aby tam vykonala trest uložený v řízení před soudem nebo v jiném řízení, kvůli kterému bylo žádáno o vydání nebo předání této osoby, a oba dočtené státy souhlasí s touto možností a dalšími podmínkami, které považují za vhodné, takovéto podmíněné vydání nebo předání bude postačovat ke splnění závazku uvedeného v odstavci 10 tohoto článku.

12. Jestliže je vydání, vyžadované za účelem výkonu rozsudku, odmítnuto z důvodu, že dotčená osoba je státním příslušníkem dožádané smluvní strany, posoudí dožádaná smluvní strana, pokud to její vnitrostátní právo dovoluje a v souladu se svými předpisy, na žádost dožadující smluvní strany otázku výkonu rozsudku nebo zbývající části rozsudku, který byl vynesen v souladu s vnitrostátním právem dožadující smluvní strany.

13. Každému, proti komu je vedeno řízení v souvislosti s kterýmkoliv z trestných činů, na něž se vztahuje tento článek, bude zaručeno spravedlivé zacházení ve všech stádiích řízení, včetně všech práv a záruk poskytovaných vnitrostátním právem smluvní strany, na jejímž území se tato osoba nachází.

14. Nic v této Úmluvě nebude chápáno tak, že se ukládá povinnost vydat osobu, jestliže má dožádaná smluvní strana podstatné důvody se domnívat, že žádost byla podána za účelem stíhat nebo potrestat osobu z důvodů jejího pohlaví, rasy, náboženského přesvědčení, národnosti, etnického původu nebo politických názorů, nebo že by vyhovění žádosti nepříznivě ovlivnilo postavení této osoby pro některý z těchto důvodů.

15. Smluvní strany nesmí odmítnout žádost o vydání pouze z toho důvodu, že považují trestný čin za čin zahrnující fiskální otázky.

16. Před odmítnutím vydání dožádaná smluvní strana bude v případě potřeby konzultovat dožadující smluvní stranu, aby jí poskytla dostatečnou příležitost vyjádřit její názory a poskytnout informace vztahující se k jejím tvrzením.

17. Smluvní strany budou usilovat o sjednání dvoustranných anebo mnohostranných smluv nebo ujednání s cílem umožnit nebo zvýšit účinnost vydávání pachatelů.

Článek 17

Předávání odsouzených osob

Smluvní strany mohou zvážit uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání o předávání osob odsouzených k trestu odnětí svobody nebo jiným formám omezení osobní svobody za trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva, na svá území, aby tam mohly vykonat svůj trest.

Článek 18

Vzájemná právní pomoc

1. Smluvní strany si budou poskytovat co nejširší vzájemnou právní pomoc při vyšetřování, trestním stíhání a soudním řízení, které se týká trestných činů, na něž se vztahuje tato Úmluva tak, jak je to upraveno v článku 3, a vzájemně rozšíří obdobnou pomoc na případy, ve kterých dožadující smluvní strana bude mít opodstatněné důvody k podezření, že trestný čin uvedený v článku 3 odstavci 1 písmenu (a) nebo (b) má mezinárodní povahu, včetně toho, že oběti, svědci, výnosy, prostředky nebo důkazy takových trestných činů se nacházejí v dožádané smluvní straně a že se na trestném činu podílela organizovaná zločinecká skupina.

2. Vzájemná právní pomoc bude poskytnuta v nejširší možné míře podle příslušných zákonů, smluv, dohod a ujednání dožádané smluvní strany při vyšetřování, trestním stíhání a soudním řízení, které se týká protiprávních činů, za něž může být právnická osoba v dožadující smluvní straně pohnána k odpovědnosti v souladu s článkem 10 této Úmluvy.

3. Vzájemná právní pomoc poskytovaná v souladu s tímto článkem může být požadována za účelem:

- (a) shromažďování důkazů nebo svědectví osob;
- (b) doručování soudních písemností;
- (c) provádění prohlídek a zajištění a zmrazení věcí nebo majetku;
- (d) prohledání předmětů a míst;
- (e) poskytnutí informací, důkazů a znaleckých posudků;
- (f) poskytnutí originálů nebo ověřených kopií příslušných dokumentů a záznamů včetně záznamů vládních, bankovních, finančních, podnikových nebo obchodních;
- (g) zjištění nebo vyhledávání výnosů z trestné činnosti, majetku, prostředků nebo jiných věcí pro účely dokazování;
- (h) zprostředkování dobrovolného dostavení se osob do dožadující smluvní strany;
- (i) jakýkoliv jiný druh pomoci, která není v rozporu s vnitrostátním právem dožádané smluvní strany.

4. Aniž by bylo dotčeno vnitrostátní právo, příslušné orgány smluvní strany mohou bez předchozí žádosti předávat příslušnému orgánu jiné smluvní strany informace vztahující se k trestním věcem, pokud jsou přesvědčeny, že takové informace by mohly tomuto orgánu napomoci při provádění nebo úspěšném ukončení vyšetřování a trestního stíhání nebo by mohly vést k podání žádosti touto jinou smluvní stranou, v souladu s touto Úmluvou.

5. Předáváním informací podle odstavce 4 tohoto článku nebude dotčeno vyšetřování a trestní stíhání ve státě, jehož příslušné orgány informace poskytují. Příslušné orgány, které obdrží informace, vyhoví požadavku na to, aby poskytnuté informace zůstaly důvěrné, třeba i jen dočasně, nebo na omezení jejich použití. Přijímající smluvní straně však nic nebrání v tom, aby v řízení, které vede, zveřejnila informace, které prokazují nevinu obviněného. V takovém případě přijímající smluvní strana vyrozumí před zveřejněním informací předávající smluvní stranu, a, pokud o to bude požádána, bude věc konzultovat s předávající smluvní stranou. Pokud ve výjimečném případě předběžné vyrozumění nebude možné, přijímající smluvní strana bude bez prodlení informovat předávající smluvní stranu, o zveřejnění těchto informací.

6. Ustanovení tohoto článku nemají vliv na závazky vyplývající z jakékoliv jiné dvoustranné či mnohostranné smlouvy, která upravuje nebo bude upravovat, zcela nebo částečně, vzájemnou právní pomoc.

7. Odstavce 9 až 29 tohoto článku se použijí na žádosti podané na základě tohoto článku, pokud příslušné smluvní strany nejsou vázány jinou smlouvou o vzájemné právní pomoci. Pokud jsou tyto smluvní strany vázány jinou smlouvou, používají se příslušná ustanovení dané smlouvy, pokud se smluvní strany nedohodnou, že budou místo nich používat odstavce 9 až 29 tohoto článku. Smluvní strany, jsou naléhavě vyzývány, aby tyto odstavce používaly, pokud povedou k usnadnění spolupráce.

8. Smluvní strany neodmítnou poskytnutí vzájemné právní pomoci v souladu s tímto článkem z důvodů dodržování bankovního tajemství.

9. Smluvní strany mohou odmítnout poskytnutí právní pomoci v souladu s tímto článkem s odvoláním na neexistenci oboustranné trestnosti činu. Dožádaná smluvní strana nicméně může, považuje-li to za přiměřené, poskytnout pomoc v rozsahu, který sama stanoví podle svého uvážení bez ohledu na to, zda by takové jednání bylo trestným činem podle vnitrostátního práva dožádané smluvní strany.

10. Osoba nacházející se ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody na území jedné smluvní strany, jejíž přítomnost na území jiné smluvní strany je požadována pro účely provedení identifikace, poskytnutí svědeckví nebo z důvodu poskytnutí jiné pomoci při získávání důkazů pro účely vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení v souvislosti s trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, může být předána, pokud jsou splněny následující podmínky:

- (a) dotyčná osoba dobrovolně udělí svůj souhlas na základě poučení;
- (b) příslušné orgány obou smluvních stran se dohodly na vzájemně vyhovujících podmínkách, za nichž lze předání realizovat.

11. Pro účely odstavce 10 tohoto článku:

- (a) smluvní strana, do níž byla osoba předána, je oprávněna a povinna držet předanou osobu ve vazbě, pokud si něco jiného nevyžádá nebo pokud tuto smluvní stranu k něčemu jinému neoprávní smluvní strana, ze které byla osoba předána;
- (b) smluvní strana, do níž byla osoba předána, neprodleně splní svou povinnost navrátit tuto osobu do vazby nebo výkonu trestu ve smluvní straně, z níž byla osoba předána, v souladu s dohodou příslušných orgánů obou smluvních stran předcházející předání nebo jejich jinou dohodou;

- (c) smluvní strana, do níž byla osoba předána, nebude požadovat od smluvní strany, ze které byla osoba předána, aby zahájila řízení o vydání této osoby za účelem jejího navrácení;
- (d) doba strávená ve vazbě smluvní strany, do které byla osoba předána, bude započtena do trestu vykonávaného touto osobou ve smluvní straně, ze které byla předána.

12. Pokud smluvní strana, z níž má být osoba předána podle odstavců 10 a 11 tohoto článku, nevysloví s následujícím svůj souhlas, nebude tato osoba, ať je její státní příslušnost jakákoliv, trestně stíhána, zadržena, potrestána nebo jinak omezena na osobní svobodě na území státu, kam byla předána, v souvislosti s činy opomenutími nebo rozsudky vynesenými před tím, než opustila území státu, ze kterého byla předána.

13. Každá smluvní strana určí ústřední orgán, který bude odpovědný a zplnomocněný k přijímání žádostí o poskytnutí právní pomoci a k jejich vyřizování nebo jejich předání k vyřízení příslušným orgánům. Pokud smluvní strana má zvláštní oblast nebo území se samostatným systémem právní pomoci, může určit jiný ústřední orgán, který bude plnit stejnou funkci pro tuto oblast nebo území. Ústřední orgány zajistí urychlené a řádné vyřízení nebo postoupení žádostí, které obdržely. Pokud ústřední orgán postoupí žádost k vyřízení příslušnému orgánu, vyzve tento orgán k jejímu urychlenému a řádnému vyřízení. Každá smluvní strana při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní bude informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů, který ústřední orgán za tímto účelem určil. Žádosti o vzájemnou právní pomoc a veškerá sdělení, která se k nim budou vztahovat, budou předávány ústředním orgánům, které smluvní strany určily. Tímto požadavkem nebude dotčeno právo smluvní strany požadovat, aby mu takové žádosti a sdělení byly adresovány diplomatickou cestou, a v naléhavých případech, jestliže se na tom smluvní strany dohodnou, prostřednictvím Mezinárodní organizace kriminální policie, bude-li to možné.

14. Žádosti budou podávány písemně nebo případně pomocí jakéhokoli prostředku schopného vytvořit písemný záznam, v jazyce přijatelném pro dožádanou smluvní stranu, za podmínek umožňujících této smluvní straně ověřit jeho pravost. Každá smluvní strana při uložení ratifikační listiny, listiny o přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo listiny o přístupu k ní bude informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů, který jazyk nebo jazyky jsou pro ni přijatelné. V naléhavých případech a v případě dohody mezi smluvními stranami mohou být žádosti předkládány ústně, avšak obratem musí být potvrzeny písemně.

15. Žádost o vzájemnou právní pomoc obsahuje:

- (a) informace o orgánu, který žádost podává;
- (b) předmět a povahu vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení, k němuž se žádost vztahuje, jakož i název a funkci orgánu, který takové vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení provádí;
- (c) přehled důležitých skutečností, s výjimkou případů žádostí o doručení písemností vydaných justičními orgány;
- (d) popis požadované pomoci a podrobné informace o jakémkoliv konkrétním postupu, jehož dodržení si dožadující smluvní strana přeje;
- (e) dle možnosti údaje o osobě, místě pobytu a státní příslušnosti příslušné osoby; a
- (f) účel, pro který se důkazy, informace nebo přijetí opatření požadují.

16. Dožádaná smluvní strana si může vyžádat doplňující informace, pokud jsou tyto informace nutné pro vyřízení žádosti v souladu s jejím vnitrostátním právem, nebo pokud tyto informace mohou usnadnit vyřízení žádosti.

17. Žádost bude vyřízena v souladu s vnitrostátním právem dožádané smluvní strany a v rozsahu neodporujícímu vnitrostátnímu právu dožádané smluvní strany, dle možnosti v souladu s procedurálními požadavky uvedenými v žádosti.

18. Nachází-li se osoba na území smluvní strany, a má-li být vyslechnuta jako svědek nebo znalec justičními orgány jiné smluvní strany, první smluvní strana může na žádost druhé smluvní strany povolit, podle možností a v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, aby se výslech konal prostřednictvím videokonference, jestliže není možné nebo žádoucí, aby se dotčená osoba dostavila osobně na území dožadující smluvní strany. Smluvní strany se mohou dohodnout, že výslech bude proveden justičním orgánem dožadující smluvní strany, a za přítomnosti justičního orgánu dožádané smluvní strany.

19. Dožadující smluvní strana nepředá ani nepoužije bez předchozího souhlasu dožádané smluvní strany informace nebo důkazy poskytnuté dožádanou smluvní stranou pro účely jiného vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení než toho, které je uvedeno v žádosti. Ustanovení tohoto odstavce však dožadující smluvní straně nebrání v tom, aby v řízení, které tato smluvní strana vede, zveřejnila informace prokazující nevinu obviněného. V takovém případě dožadující smluvní strana vyrozumí před zveřejněním informací nebo důkazů dožádanou smluvní stranu, a, pokud o to bude požádána, bude věc konzultovat s dožádanou smluvní stranou. Pokud ve výjimečném případě předchozí vyrozumění nebude možné, dožadující smluvní strana bude neprodleně informovat dožádanou smluvní stranu o takovém zveřejnění.

20. Dožadující smluvní strana může požadovat, aby dožádaná smluvní strana utajila podstatu žádosti a zveřejnila ji pouze v rozsahu nutném pro vyřízení žádosti. Jestliže dožádaná smluvní strana nemůže vyhovět požadavku ohledně utajení, bude bezodkladně informovat dožadující smluvní stranu.

21. Vzájemná právní pomoc může být odmítnuta:

- (a) jestliže žádost neodpovídá ustanovením tohoto článku;
- (b) jestliže se dožádaná smluvní strana domnívá, že vyřízení žádosti může poškodit její svrchovanost, bezpečnost, veřejný pořádek nebo jiné podstatné zájmy;
- (c) jestliže vnitrostátní právo zakazuje orgánům dožádané smluvní strany vyřizovat předkládanou žádost týkající se podobného trestného činu, pokud by tento trestný čin byl předmětem vyšetřování, trestního stíhání nebo soudního řízení v souladu s jejich vlastní soudní pravomocí;
- (d) jestliže žádost odporuje ustanovením právního řádu dožádané smluvní strany, která se týkají vyřizování žádostí o poskytnutí právní pomoci.

22. Smluvní strany nesmí odmítnout žádost o vzájemnou právní pomoc pouze z toho důvodu, že považují trestný čin za čin zahrnující fiskální otázky.

23. Každé odmítnutí vzájemné právní pomoci musí být zdůvodněno.

24. Dožádaná smluvní strana vyřídí žádost o vzájemnou právní pomoc co nejdříve a přihlédne v co největší míře k jakýmkoliv termínům navrženým dožadující smluvní stranou a zdůvodněným nejlépe přímo v žádosti. Dožádaná smluvní strana bude reagovat na přiměřené dotazy dožadující smluvní strany ohledně průběhu vyřizování žádosti. Dožadující smluvní strana bude urychleně informovat dožádanou smluvní stranu, jestliže požadovanou pomoc již nebude potřebovat.

25. Poskytnutí vzájemné právní pomoci může dožádaná smluvní strana odložit z toho důvodu, že by narušovalo právě probíhající vyšetřování, trestní stíhání nebo soudní řízení.

26. Před odmítnutím žádosti v souladu s odstavcem 21 tohoto článku nebo odložením jejího vyřízení v souladu s odstavcem 25 tohoto článku bude dožádaná smluvní strana věc konzultovat s dožadující smluvní stranou, aby zvážila, zda právní pomoc může být poskytnuta za takových podmínek, které dožádaná smluvní strana považuje za nezbytné. Pokud dožadující smluvní strana akceptuje pomoc za těchto podmínek, podřídí se stanoveným podmínkám.

27. Aniž by tím bylo dotčeno uplatňování odstavce 12 tohoto článku, nebude svědek, znalec nebo jiná osoba, která na žádost dožadující smluvní strany souhlasí s poskytnutím svědecké výpovědi během projednání, nebo pomoci při vyšetřování, trestním stíhání nebo soudním řízení na území dožadující smluvní strany, trestně stíhán, zadržen, potrestán nebo jinak omezen na osobní svobodě na území tohoto státu v souvislosti s činy, opomenutími nebo odsouzeními, k nimž došlo před tím, než opustil území dožádané smluvní strany. Platnost záruky osobní bezpečnosti končí, jestliže svědek, znalec nebo jiná osoba měl v průběhu následujících 15 dnů, případně v průběhu jakéhokoli období dohodnutého mezi smluvními stranami, od data, kdy byl oficiálně vyrozuměn o tom, že jeho přítomnost již není pro justiční orgány nutná, možnost opustit toto území, avšak dobrovolně zůstal na území dožadující smluvní strany nebo se na její území po jeho opuštění dobrovolně navrátil.

28. Běžné výdaje spojené s vyřízením žádosti hradí dožádaná smluvní strana, pokud nebylo mezi smluvními stranami dohodnuto jinak. Jestliže vyřízení žádosti vyžaduje nebo si vyžádá podstatné výdaje, případně výdaje mimořádného charakteru, projednají smluvní strany určení lhůt a podmínek pro vyřízení žádosti, jakož i způsob krytí těchto výdajů.

29. Dožádaná smluvní strana:

- (a) poskytne dožadující smluvní straně kopie záznamů, dokumentů nebo informací státní správy, jež má k dispozici, a které jsou podle jejího vnitrostátního práva přístupné veřejnosti;
- (b) může, podle svého uvážení, poskytnout dožadující smluvní straně plně, částečně nebo za takových podmínek, které uzná za vhodné, kopie jakýchkoliv záznamů, dokumentů nebo informací státní správy, jež má k dispozici, a které podle jeho vnitrostátního práva nejsou přístupné veřejnosti.

30. Smluvní strany posoudí dle potřeby možnost uzavření dvoustranných nebo mnohostranných smluv nebo ujednání, které by naplňovaly účely tohoto článku, umožnily jeho praktické provádění a posílily jeho ustanovení.

Článek 19

Společná vyšetřování

Smluvní strany zváží uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání, s jejichž pomocí mohou příslušné orgány vytvořit společné vyšetřovací skupiny spolupracující na vyšetřováních, trestních stíháních nebo soudních řízeních v jednom nebo více státech. Pokud takové dohody nebo ujednání neexistují, lze společná vyšetřování vést na základě dohod uzavíraných případ od případu. Zúčastněné smluvní strany zajistí dodržování svrchovanosti smluvní strany, na jejímž území takové vyšetřování probíhá.

Článek 20

Zvláštní metody vyšetřování

1. Pokud to umožňují zásady jejího vnitrostátního právního řádu, každá smluvní strana přijme v rámci svých možností a v souladu s podmínkami stanovenými jejím vnitrostátním právem nezbytná opatření s cílem umožnit náležité využití sledovaných zásilek a v případech, které bude považovat za vhodné, využití jiných zvláštních vyšetřovacích metod, jako jsou elektronické nebo jiné formy sledování a skrytého vyšetřování ze strany jejich příslušných orgánů na jejím území za účelem účinného boje s organizovaným zločinem.

2. Za účelem vyšetření trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, jsou smluvní strany vybízeny k tomu, aby uzavřely, bude-li to nutné, příslušné dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích metod v rámci spolupráce na mezinárodní úrovni. Takové dohody nebo ujednání musí být uzavřeny a uplatňovány v plném souladu se zásadami svrchované rovnosti států a prováděny striktně v souladu s podmínkami těchto dohod nebo ujednání.

3. Při neexistenci dohod nebo ujednání uvedených v odstavci 2 tohoto článku jsou rozhodnutí o využití takovýchto zvláštních vyšetřovacích metod na mezinárodní úrovni přijímána případ od případu a mohou, bude-li to nutné, zohledňovat finanční dohody a ujednání, pokud jde o výkon soudní pravomoci ze strany dotčených smluvních stran.

4. Rozhodnutí o využití sledovaných zásilek na mezinárodní úrovni mohou, se souhlasem dotčených smluvních stran, zahrnovat metody typu zadržení zboží a umožnění, aby zboží pokračovalo dále netknuté nebo aby bylo odstraněno, případně zaměněno, a to zcela nebo zčásti.

Článek 21

Předání trestního řízení

Smluvní strany zváží možnost vzájemně si předávat trestní řízení vedená pro trestný čin, jehož se týká tato Úmluva, v případech, kdy se předpokládá, že předání je v zájmu řádného výkonu spravedlnosti, zejména v případech střetu několika soudních pravomocí, za účelem soustředění trestního stíhání.

Článek 22

Předchozí odsouzení

Každá smluvní strana může přijmout taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby byla zohledněna, za podmínek a k účelům, jež považuje za vhodné, veškerá předchozí odsouzení údajného pachatele v jiném státě, za účelem využití takové informace v trestním řízení o trestném činu, na který se vztahuje tato Úmluva.

Článek 23

Trestnost maření výkonu spravedlnosti

Každá smluvní strana přijme taková legislativní a jiná opatření, která jsou nezbytná pro to, aby, pokud budou spáchány úmyslně, byly za trestné činy pokládány:

- (a) použití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování nebo příslib, nabídka nebo poskytnutí neoprávněné výhody s cílem navádět k falešnému svědectví nebo narušit podávání svědectví nebo předkládání důkazů v průběhu řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, na něž se vztahuje tato Úmluva.
- (b) použití fyzické síly, vyhrožování nebo zastrašování za účelem narušení výkonu úředních povinností orgány činnými v trestním řízení v souvislosti se spácháním trestných činů, na něž se vztahuje tato Úmluva. Nic v tomto pododstavci nebrání smluvním stranám, aby přijaly takovou právní úpravu, která bude chránit jiné kategorie veřejných činitelů.

Článek 24

Ochrana svědků

1. Každá smluvní strana přijme v rámci svých možností vhodná opatření k účinné ochraně svědků v trestním řízení, kteří podají svědectví v souvislosti s trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva, a popřípadě i jejich rodinných příslušníků nebo jiných osob jim blízkých, před možnou odvetou nebo zastrašováním.

2. Opatření předpokládaná v odstavci 1 tohoto článku mohou mimo jiné zahrnovat, aniž tím budou dotčena práva obžalovaného, včetně práva na řádný soudní proces, následující:

- (a) stanovení postupů v oblasti fyzické ochrany chráněných osob, například jejich přemístění a případně zákaz nebo omezení zveřejnění informací o totožnosti a místě pobytu takovýchto osob, a to v rozsahu, který bude možný a nezbytný;
- (b) zavedení pravidel důkazního řízení, která svědkovi umožní poskytnout svědectví způsobem, který zajišťuje jeho bezpečnost, například možnost podat svědectví prostřednictvím komunikačních technologií typu videa či jiných vhodných prostředků.

3. Smluvní strany zváží uzavření dohod nebo ujednání s jinými státy o přemístění osob, uvedených v odstavci 1 tohoto článku.

4. Ustanovení tohoto článku se vztahují rovněž na oběti, pokud budou mít postavení svědků.

Článek 25

Pomoc obětem a jejich ochrana

1. Každá smluvní strana v rámci svých možností přijme vhodná opatření s cílem poskytnout pomoc a ochranu obětem trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, a to zejména v případech, kdy je obětem vyhrožováno odvetou nebo jsou zastrašovány.

2. Každá smluvní strana stanoví vhodné postupy s cílem poskytnout obětem trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, přístup ke kompenzaci a odškodnění.

3. Každá smluvní strana umožní, v souladu se svým vnitrostátním právem, aby stanoviska a zájmy obětí byly předloženy a zohledněny v příslušných stádiích trestního řízení vedeného proti pachatelům, a to způsobem, který nebude na úkor práva obhajoby.

Článek 26

Opatření k posílení spolupráce s orgány činnými v trestním řízení

1. Každá smluvní strana přijme vhodná opatření s cílem povzbudit a podpořit osoby, které působí nebo které působily v organizovaných zločineckých skupinách:

- (a) aby poskytly informace, které mohou příslušné orgány využít pro účely vyšetřování a důkazního řízení, týkající se například:
 - (i) totožnosti, povahy, složení, struktury, umístění nebo činnosti organizovaných zločineckých skupin;
 - (ii) propojení, včetně mezinárodních propojení, s jinými organizovanými zločineckými skupinami;
 - (iii) trestných činů, které organizované zločinecké skupiny spáchaly nebo mohou spáchat;
- (b) aby poskytly reálnou a konkrétní pomoc příslušným orgánům, která by mohla přispět k tomu, aby organizované zločinecké skupiny byly připraveny o své zdroje nebo výnosy z trestné činnosti.

2. Každá smluvní strana zváží zakotvení možnosti snížit ve vhodných případech trest obžalované osobě, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním řízení v souvislosti s trestným činem, na který se vztahuje tato Úmluva.

3. Každá smluvní strana zváží zakotvení možnosti, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, udělit imunitu proti trestnímu stíhání osobě, která poskytne podstatnou spolupráci při vyšetřování nebo trestním stíhání v souvislosti s trestným činem, na který se vztahuje tato Úmluva.

4. Ochrana takovýchto osob se bude řídit článkem 24 této Úmluvy.

5. Tam, kde osoba uvedená v odstavci 1 tohoto článku, která se nachází na území jedné smluvní strany, může poskytnout podstatnou spolupráci příslušným orgánům jiné smluvní strany, dotčené smluvní strany mohou zvážit uzavření dohod nebo ujednání v souladu

se svým vnitrostátním právem o možnosti poskytnutí zacházení popsaného v odstavcích 2 a 3 tohoto článku druhou smluvní stranou.

Článek 27

Spolupráce při odhalování a zamezování trestné činnosti

1. Smluvní strany spolu budou vzájemně úzce spolupracovat v souladu se svými příslušnými vnitrostátními právními a správními systémy s cílem posílit účinnost kroků při odhalování a zamezování trestné činnosti za účelem boje proti trestným činům, na které se vztahuje tato Úmluva. Každá smluvní strana pak zejména přijme účinná opatření s cílem:

- (a) posílit nebo, tam, kde je to nezbytné, vytvořit komunikační kanály mezi svými příslušnými orgány, organizacemi a službami za účelem usnadnění bezpečné a rychlé výměny informací týkajících se všech aspektů trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, a to včetně, budou-li to dotčené smluvní strany považovat za vhodné, vazeb na jinou trestnou činnost;
- (b) spolupracovat s jinými smluvními stranami na provádění šetření týkajícího se trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, pokud jde o:
 - (i) totožnost, místo pobytu a činnost osob podezřelých z podílení se na takovýchto trestných činech nebo místo, kde se nacházejí jiné dotčené osoby;
 - (ii) pohyb výnosů z trestné činnosti nebo majetku pocházejícího ze spáchání takovýchto trestných činů;
 - (iii) pohyb majetku, vybavení nebo jiných prostředků použitých nebo zamýšlených k použití při páchání takovýchto trestných činů;
- (c) v případě potřeby poskytovat nezbytné předměty nebo množství látek pro analytické nebo vyšetřovací účely;
- (d) usnadňovat účinnou koordinaci mezi svými příslušnými orgány, organizacemi a službami a podporovat výměnu personálu a jiných expertů, včetně ustanovení styčných důstojníků na základě dvoustranných dohod nebo ujednání mezi dotčenými smluvními stranami;
- (e) vyměňovat informace s jinými smluvními stranami ohledně konkrétních prostředků a metod používaných organizovanými zločineckými skupinami včetně, tam, kde je to vhodné, tras a dopravních prostředků a využití falešné totožnosti, pozměněných nebo falešných dokumentů nebo jiných prostředků k utajení jejich činnosti;
- (f) vyměňovat si informace a koordinovat správní a jiná opatření případně přijatá za účelem včasného odhalení trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva.

2. Za účelem provádění této Úmluvy zváží smluvní strany uzavření dvoustranných nebo mnohostranných dohod nebo ujednání o přímé spolupráci mezi policejními orgány a tam, kde takové dohody nebo ujednání již existují, jejich doplnění. Při neexistenci takovýchto dohod nebo ujednání mezi dotčenými smluvními stranami mohou smluvní strany považovat tuto Úmluvu za základ pro vzájemnou spolupráci v oblasti trestního řízení v souvislosti s trestnými činy, na které se vztahuje tato Úmluva. Smluvní strany ve všech vhodných případech v plné míře využijí dohod nebo ujednání, jakož i mezinárodních nebo regionálních organizací, s cílem posílit spolupráci mezi policejními orgány.

3. Smluvní strany se budou snažit v rámci svých možností spolupracovat za účelem reagování na nadnárodní organizovaný zločin páchaný prostřednictvím moderních technologií.

Článek 28

Shromažďování, výměna a analýza informací o povaze organizovaného zločinu

1. Každá smluvní strana zváží možnost analyzování, ve spolupráci s vědeckou a akademickou obcí, trendů v oblasti organizovaného zločinu na svém území, podmínek, v nichž organizovaný zločin působí, i zapojených profesionálních skupin a technologií.
2. Smluvní strany zváží vypracování sdílení expertních analýz v souvislosti s organizovanou trestnou činností a jejich sdílení mezi sebou navzájem i prostřednictvím mezinárodních a regionálních organizací. Za tím účelem by měly být případně vypracovány společné definice, standardy a metodologie.
3. Každá smluvní strana zváží možnost monitorování svých strategií a opatření přijatých za účelem boje s organizovaným zločinem a hodnocení jejich efektivnosti a účinnosti.

Článek 29

Školení a technická pomoc

1. Každá smluvní strana bude v nezbytném rozsahu iniciovat, vyvíjet či zlepšovat konkrétní školicí programy pro orgány činné v trestním řízení, včetně státních zástupců, vyšetřujících soudců a zaměstnanců celních orgánů pověřených zajišťováním předcházení, odhalování a potírání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva. Tyto programy mohou zahrnovat dočasné přidělování a výměny pracovníků a budou se týkat, v rozsahu, který umožňuje vnitrostátní právo, zejména:
 - (a) metod užívaných při předcházení, odhalování a potírání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva;
 - (b) tras a metod využívaných osobami podezřelými z podílení se na páčání trestných činů, na které se vztahuje tato Úmluva, včetně tranzitních států;
 - (c) monitorování pohybu pašovaného zboží;
 - (d) odhalování a monitorování pohybů výnosů z trestné činnosti, majetku, vybavení nebo jiných prostředků a metod užívaných pro převod, zatajení nebo zastření takovýchto výnosů, majetku, vybavení nebo jiných prostředků, jakož i metod užívaných v boji proti praní špinavých peněz a jiným trestným činům finanční povahy;
 - (e) shromažďování důkazů;
 - (f) metod dohledu v zónách volného obchodu a svobodných přístavech;
 - (g) moderního zařízení a metod pro odhalování a zamezování trestné činnosti včetně elektronického sledování, sledovaných zásilek a skrytého vyšetřování;
 - (h) metod užívaných v boji s mezinárodním organizovaným zločinem páchaným prostřednictvím využití počítačů, telekomunikačních sítí nebo jiných forem moderní technologie; a
 - (i) metod užívaných při ochraně obětí a svědků.
2. Smluvní strany si budou vzájemně pomáhat při plánování a provádění výzkumných a školicích programů určených k sdílení odborných znalostí v oblastech uvedených v odstavci 1 tohoto článku, a za tím účelem budou též, tam, kde je to vhodné, využívat regionální a mezinárodní konference a semináře s cílem podpořit spolupráci

a podněcovat diskusi o problémech, které se jich společně týkají, včetně speciálních problémů a potřeb tranzitních států.

3. Smluvní strany budou podporovat školení a technickou pomoc, která usnadní vydávání a vzájemnou právní pomoc. Taková školení a technická pomoc mohou zahrnovat jazyková školení, dočasné přidělování a vzájemné výměny pracovníků v ústředních orgánech nebo orgánech s příslušnou odpovědností.

4. V případě stávajících dvoustranných a mnohostranných dohod nebo ujednání smluvní strany v nezbytném rozsahu posílí své úsilí o maximalizaci operačních a školicích činností v rámci mezinárodních a regionálních organizací a v rámci jiných příslušných dvoustranných a mnohostranných dohod a ujednání.

Článek 30

Jiná opatření: uplatňování Úmluvy prostřednictvím hospodářského rozvoje a technické pomoci

1. Smluvní strany přijmou opatření vedoucí k optimálnímu uplatňování této Úmluvy v co největším možném rozsahu prostřednictvím mezinárodní spolupráce, přičemž vezmou v úvahu negativní dopady organizovaného zločinu na společnost všeobecně, zejména pak na její dlouhodobě udržitelný rozvoj.

2. Smluvní strany vynaloží konkrétní úsilí v co největším možném rozsahu a ve vzájemné koordinaci i v koordinaci s mezinárodními a regionálními organizacemi s cílem:

- (a) prohloubit na nejrůznějších úrovních svou spolupráci s rozvojovými zeměmi za účelem posílení schopnosti těchto zemí předcházet a bojovat proti nadnárodnímu organizovanému zločinu;
- (b) posílit finanční a materiální pomoc s cílem podpořit snahy rozvojových zemí efektivně bojovat s nadnárodním organizovaným zločinem a pomáhat jim úspěšně uplatňovat tuto Úmluvu;
- (c) poskytovat technickou pomoc rozvojovým zemím a zemím v etapě přechodu na tržní hospodářství za účelem napomoci plnění jejich potřeb při uplatňování této Úmluvy. Za tím účelem se smluvní strany vynasnaží přispívat přiměřenými a pravidelnými dobrovolnými příspěvky na účet určený zvláště pro tento účel v rámci mechanismu financování Organizace spojených národů. Smluvní strany mohou rovněž zvážit, v souladu se svým vnitrostátním právem a ustanoveními této Úmluvy, možnost přispět na výše uvedený účet určitým podílem peněz nebo odpovídající hodnoty výnosů z trestné činnosti nebo majetku zkonfiskovaného v souladu s ustanoveními této Úmluvy;
- (d) vybízet a přesvědčovat jiné státy a finanční instituce, aby se k nim připojily v úsilí vymezeném v tomto článku, zejména poskytováním většího objemu školicích programů a moderního zařízení rozvojovým zemím s cílem pomáhat jim při dosažení cílů této Úmluvy.

3. V rozsahu, v jakém to je možné, se tato opatření nedotknou stávajících závazků k zahraniční pomoci ani jiných dohod o finanční spolupráci na dvoustranné, regionální nebo mezinárodní úrovni.

4. Smluvní strany mohou uzavřít dvoustranné nebo mnohostranné dohody nebo ujednání ohledně hmotné a logistické pomoci při zohlednění finančních dohod nutných pro to, aby prostředky mezinárodní spolupráce zakotvené v této Úmluvě byly účinné, a za účelem předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu, jeho odhalování a potírání.

Článek 31 Prevence

1. Smluvní strany se budou snažit vyvíjet a hodnotit národní projekty a vypracovat a prosazovat postupy nejlepší praxe a strategie zaměřené na předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu.

2. Smluvní strany se prostřednictvím vhodných legislativních, administrativních nebo jiných opatření vynasnaží, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, snížit stávající nebo budoucí příležitosti organizovaných zločineckých skupin vstupovat na legální trhy s výnosy z trestné činnosti. Tato opatření by se měla zaměřit na:

- (a) posílení spolupráce mezi policejními orgány nebo státními zástupci a příslušnými soukromými subjekty, včetně jednotlivých průmyslových odvětví;
- (b) prosazování vypracování standardů a postupů určených k zajištění bezúhonnosti veřejných a příslušných soukromých subjektů, jakož i pravidel chování pro příslušné profese, zejména advokáty, notáře, daňové poradce a účetní;
- (c) předcházení zneužití veřejných zakázek zadávaných veřejnými orgány a dotací a licencí udělovaných veřejnými orgány pro účely obchodní činnosti organizovanými zločineckými skupinami;
- (d) předcházení zneužití právnických osob organizovanými zločineckými skupinami; takováto opatření mohou zahrnovat:
 - (i) vytvoření veřejné evidence právnických a fyzických osob podílejících se na založení, řízení a financování právnických osob;
 - (ii) zavedení možnosti zabránit na základě soudního rozhodnutí nebo jakéhokoli vhodného prostředku po přiměřené časové období osobám odsouzeným za trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva, v možnosti působit ve funkci ředitelů právnických osob založených v rámci jejich soudní pravomoci;
 - (iii) vytvoření celostátní evidence osob, jimž je zamezeno v možnosti působit ve funkci ředitelů právnických osob; a
 - (iv) výměnu informací obsažených v evidencích, na něž se odkazuje v písmenu (d) bodech (i) a (iii) tohoto odstavce, s příslušnými orgány jiných smluvních stran.

3. Smluvní strany budou usilovat o prosazování opětovné integrace do společnosti osob odsouzených za trestné činy, na které se vztahuje tato Úmluva.

4. Smluvní strany se vynasnaží pravidelně hodnotit stávající příslušné právní nástroje a správní postupy za účelem odhalení možnosti jejich zneužití organizovanými zločineckými skupinami.

5. Smluvní strany se vynasnaží rozšiřovat povědomí veřejnosti o existenci, příčinách a závažnosti nadnárodního organizovaného zločinu a hrozbě, kterou představuje. Informace lze ve vhodných případech šířit prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků a zahrnují opatření prosazující účast veřejnosti na předcházení a boji s takovýmto zločinem.

6. Každá smluvní strana bude informovat generálního tajemníka Organizace spojených národů o názvu a adrese orgánu nebo orgánů, které mohou pomáhat jiným smluvním stranám při tvorbě opatření pro předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu.

7. Smluvní strany budou vhodným způsobem spolupracovat spolu navzájem a s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi na prosazování a tvorbě opatření, na která odkazuje tento článek. To zahrnuje účast na mezinárodních projektech zaměřených na předcházení nadnárodnímu organizovanému zločinu, spočívající například ve zmírňování podmínek, které činí skupiny na okraji společnosti zranitelnými vůči působení nadnárodního organizovaného zločinu.

Článek 32

Konference smluvních stran Úmluvy

1. Tímto se zakládá konference smluvních stran Úmluvy s cílem posílit schopnost smluvních stran bojovat s nadnárodním organizovaným zločinem a prosazovat a kontrolovat provádění této Úmluvy.

2. Generální tajemník Organizace spojených národů svolá konferenci stran nejpozději jeden rok po vstupu této Úmluvy v platnost. Konference smluvních stran přijme jednací řád a pravidla upravující činnosti popsané v odstavcích 3 a 4 tohoto článku (včetně pravidel týkajících se hrazení výdajů vzniklých při provádění těchto činností).

3. Konference smluvních stran dohodne mechanismy pro dosahování cílů uvedených v odstavci 1 tohoto článku, včetně:

- (a) usnadňování činností smluvních stran podle článků 29, 30 a 31 této Úmluvy, včetně vybízení k mobilizaci dobrovolných příspěvků;
- (b) usnadňování výměny informací mezi smluvními stranami o modelech a trendech v nadnárodním organizovaném zločinu a o úspěšných postupech v oblasti boje proti němu;
- (c) spolupráce s příslušnými mezinárodními a regionálními organizacemi a nestátními organizacemi;
- (d) pravidelné kontroly provádění této Úmluvy;
- (e) vydávání doporučení za účelem zlepšení této Úmluvy a jejího provádění.

4. Pro účely odstavce 3 písmen (d) a (e) tohoto článku konference smluvních stran obdrží nezbytné informace o opatřeních přijatých smluvními stranami při provádění této Úmluvy a obtížích, s kterými se při tom tyto smluvní strany setkaly, prostřednictvím sdělení poskytnutých smluvními stranami a prostřednictvím dodatečných kontrolních mechanismů, které mohou být konferencí smluvních stran stanoveny.

5. Každá smluvní strana poskytne konferenci smluvních stran informace o svých programech, plánech a postupech, jakož i o legislativních a administrativních opatřeních přijatých za účelem provádění této Úmluvy, dle požadavků konference smluvních stran.

Článek 33

Sekretariát

1. Generální tajemník Organizace spojených národů poskytne konferenci smluvních stran Úmluvy potřebné služby jakožto její sekretariát.

2. Sekretariát:

- (a) napomáhá konferenci smluvních stran při provádění činností uvedených v článku 32 této Úmluvy, organizuje zasedání konference smluvních stran a poskytuje pro ně nezbytné služby;
- (b) na požádání napomáhá smluvním stranám při poskytování informací konferenci smluvních stran, tak jak je stanoveno v článku 32 odstavci 5 této Úmluvy; a
- (c) zajišťuje nezbytnou koordinaci se sekretariáty příslušných mezinárodních a regionálních organizací.

Článek 34

Provádění Úmluvy

1. Každá smluvní strana přijme nezbytná opatření, včetně legislativních a administrativních opatření, v souladu se základními zásadami svého vnitrostátního práva, k zajištění splnění svých povinností vyplývajících z této Úmluvy.

2. Trestné činy stanovené v souladu s články 5, 6, 8 a 23 této Úmluvy budou stanoveny ve vnitrostátním právu každé smluvní strany bez ohledu na nadnárodní povahu nebo činnost organizované zločinecké skupiny tak, jak stanoví článek 3 odstavec 1 této Úmluvy, s výjimkou případů, kdy článek 5 této Úmluvy vyžaduje činnost organizované zločinecké skupiny.

3. Každá smluvní strana může pro předcházení a boj proti nadnárodnímu organizovanému zločinu přijmout přísnější nebo tvrdší opatření, než která jsou stanovena touto Úmluvou.

Článek 35

Řešení sporů

1. Smluvní strany se budou snažit řešit spory související s výkladem nebo prováděním této Úmluvy jednáním.

2. Jakékoliv spory mezi dvěma nebo více smluvními stranami související s výkladem nebo prováděním této Úmluvy, které nebude možné v přiměřené době vyřešit na základě jednání, budou na žádost jedné z těchto smluvních stran předloženy k rozhodčímu řízení. Jestliže se šest měsíců od data podání žádosti o rozhodčí řízení tyto smluvní strany nedohodnou na organizaci rozhodčího řízení, kterákoliv z těchto smluvních stran může spor postoupit Mezinárodnímu soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti podané v souladu s jeho Statutem.

3. Každá smluvní strana může při podpisu, ratifikaci, přijetí nebo schválení této Úmluvy nebo při přístupu k ní prohlásit, že se nepovažuje být vázána odstavcem 2 tohoto

článku. Ostatní smluvní strany nebudou vázány odstavcem 2 tohoto článku vůči žádné smluvní straně, která učinila takovou výhradu.

4. Jakákoliv smluvní strana, která učinila výhradu v souladu s odstavcem 3 tohoto článku, může kdykoliv tuto výhradu odvolat na základě sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů.

Článek 36

Podpis, ratifikace, přijetí, schválení a přístup

1. Tato Úmluva bude otevřena k podpisu všem státům od 12. do 15. prosince 2000 v Palermu v Itálii a následně pak v ústředním sídle Organizace spojených národů v New Yorku až do 12. prosince 2002.

2. Tato Úmluva bude rovněž otevřena k podpisu regionálním organizacím pro hospodářskou integraci za předpokladu, že alespoň jeden členský stát takové organizace tuto Úmluvu podepsal v souladu s odstavcem 1 tohoto článku.

3. Tato Úmluva podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení. Ratifikační listiny a listiny o přijetí či schválení budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. Regionální organizace pro hospodářskou integraci může uložit svou ratifikační listinu nebo listinu o přijetí či schválení, jestliže alespoň jeden z jejích členských států učinil totéž. V takovéto ratifikační listině, listině o přijetí či schválení taková organizace uvede rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Úmluvou. Takováto organizace bude rovněž informovat depozitáře o jakékoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

4. Tato Úmluva je otevřená k přístupu jakémukoliv státu nebo jakékoliv regionální organizaci pro hospodářskou integraci, jejíž alespoň jeden členský stát je stranou této Úmluvy. Listiny o přístupu budou uloženy u generálního tajemníka Organizace spojených národů. V době svého přístupu regionální organizace pro hospodářskou integraci prohlásí rozsah svých kompetencí v souvislosti se záležitostmi upravenými touto Úmluvou. Takováto organizace bude rovněž informovat depozitáře o jakékoliv významné změně rozsahu svých kompetencí.

Článek 37

Vztah k protokolům

1. Tato Úmluva může být doplněna jedním nebo více protokoly.

2. K tomu, aby se mohly stát smluvní stranou protokolu, musí být stát nebo regionální organizace pro hospodářskou integraci rovněž smluvní stranou této Úmluvy.

3. Smluvní strana této Úmluvy není vázána protokolem, pokud se nestane smluvní stranou protokolu v souladu s jeho ustanoveními.

4. Jakýkoliv protokol k této Úmluvě bude vykládán společně s touto Úmluvou s přihlédnutím k účelu daného protokolu.

Článek 38

Vstup v platnost

1. Tato Úmluva vstoupí v platnost devadesátého dne od data uložení čtyřicáté ratifikační listiny, listiny o přijetí, schválení nebo přístupu. Pro účely tohoto odstavce nebude žádná listina uložená regionální organizací pro hospodářskou integraci považována za dodatečnou k listinám uloženým členskými státy takové organizace.

2. Pro každý stát nebo regionální organizaci pro hospodářskou integraci ratifikující, přijímající, schvalující tuto Úmluvu nebo k ní přistupující po uložení čtyřicáté listiny dokládající takovýto akt, vstoupí tato Úmluva v platnost třicátého dne od data uložení příslušné listiny tímto státem nebo organizací.

Článek 39

Změny

1. Po uplynutí pěti let od vstupu této Úmluvy v platnost může smluvní strana navrhnout změnu a předložit tento návrh generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů, který poté sdělí návrh změny smluvním stranám a konferenci smluvních stran účastnících se Úmluvy za účelem zvážení návrhu a rozhodnutí o něm. Konference smluvních stran se vynasnaží dosáhnout shody ohledně každé změny. V nejzazším případě, jestliže budou všechny snahy o shodu vyčerpány a nebude dosaženo dohody, lze změnu přijmout dvoutřetinovou většinou hlasů smluvních stran přítomných a hlasujících na jednání konference smluvních stran.

2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci v záležitostech, které spadají do jejich kompetencí, budou uplatňovat své hlasovací právo dle tohoto článku s počtem hlasů rovnajícím se počtu jejich členských států, které jsou stranami této Úmluvy. Takové organizace neuplatní své hlasovací právo, jestliže jejich členské státy uplatní své hlasovací právo, a naopak.

3. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku podléhá ratifikaci, přijetí nebo schválení smluvními stranami.

4. Změna přijatá v souladu s odstavcem 1 tohoto článku vstoupí v platnost ve vztahu ke smluvní straně devadesát dní od data uložení její ratifikační listiny, listiny o přijetí či schválení takovéto změny u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

5. Poté, co změna vstoupí v platnost, bude závazná pro ty smluvní strany, které vyslovily souhlas s tím, být touto změnou vázány. Ostatní smluvní strany budou nadále vázány ustanoveními této Úmluvy a všemi předchozími změnami, které ratifikovaly, přijaly či s nimi vyslovily souhlas.

Článek 40

Vypovězení Úmluvy

1. Smluvní strana může vypovědět tuto Úmluvu na základě písemného sdělení adresovaného generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů. Takové vypovězení nabude účinnosti jeden rok od data doručení tohoto sdělení generálnímu tajemníkovi.
2. Regionální organizace pro hospodářskou integraci přestane být stranou této Úmluvy poté, co ji všechny její členské státy vypověděly.
3. Vypovězení této Úmluvy v souladu s odstavcem 1 tohoto článku bude mít za následek vypovězení veškerých s ní souvisejících protokolů.

Článek 41

Depozitář a jazyky

1. Generální tajemník Organizace spojených národů je určen jako depozitář této Úmluvy.
2. Originál této Úmluvy, jejíž anglické, arabské, čínské, francouzské, ruské a španělské znění mají stejnou platnost, bude uložen u generálního tajemníka Organizace spojených národů.

NA DŮKAZ ČEHOŽ níže podepsaní zplnomocnění zástupci řádně pověřeni svými příslušnými vládami tuto Úmluvu podepsali.

**UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST
TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME**

**UNITED NATIONS
2000**

UNITED NATIONS CONVENTION AGAINST TRANSNATIONAL ORGANIZED CRIME

Article 1

Statement of purpose

The purpose of this Convention is to promote cooperation to prevent and combat transnational organized crime more effectively.

Article 2

Use of terms

For the purposes of this Convention:

(a) “Organized criminal group” shall mean a structured group of three or more persons, existing for a period of time and acting in concert with the aim of committing one or more serious crimes or offences established in accordance with this Convention, in order to obtain, directly or indirectly, a financial or other material benefit;

(b) “Serious crime” shall mean conduct constituting an offence punishable by a maximum deprivation of liberty of at least four years or a more serious penalty;

(c) “Structured group” shall mean a group that is not randomly formed for the immediate commission of an offence and that does not need to have formally defined roles for its members, continuity of its membership or a developed structure;

(d) “Property” shall mean assets of every kind, whether corporeal or incorporeal, movable or immovable, tangible or intangible, and legal documents or instruments evidencing title to, or interest in, such assets;

(e) “Proceeds of crime” shall mean any property derived from or obtained, directly or indirectly, through the commission of an offence;

(f) “Freezing” or “seizure” shall mean temporarily prohibiting the transfer, conversion, disposition or movement of property or temporarily assuming custody or control of property on the basis of an order issued by a court or other competent authority;

(g) “Confiscation”, which includes forfeiture where applicable, shall mean the permanent deprivation of property by order of a court or other competent authority;

(h) “Predicate offence” shall mean any offence as a result of which proceeds have been generated that may become the subject of an offence as defined in article 6 of this Convention;

(i) “Controlled delivery” shall mean the technique of allowing illicit or suspect consignments to pass out of, through or into the territory of one or

more States, with the knowledge and under the supervision of their competent authorities, with a view to the investigation of an offence and the identification of persons involved in the commission of the offence;

(j) “Regional economic integration organization” shall mean an organization constituted by sovereign States of a given region, to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to it; references to “States Parties” under this Convention shall apply to such organizations within the limits of their competence.

Article 3

Scope of application

1. This Convention shall apply, except as otherwise stated herein, to the prevention, investigation and prosecution of:

(a) The offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention; and

(b) Serious crime as defined in article 2 of this Convention;

where the offence is transnational in nature and involves an organized criminal group.

2. For the purpose of paragraph 1 of this article, an offence is transnational in nature if:

(a) It is committed in more than one State;

(b) It is committed in one State but a substantial part of its preparation, planning, direction or control takes place in another State;

(c) It is committed in one State but involves an organized criminal group that engages in criminal activities in more than one State; or

(d) It is committed in one State but has substantial effects in another State.

Article 4

Protection of sovereignty

1. States Parties shall carry out their obligations under this Convention in a manner consistent with the principles of sovereign equality and territorial integrity of States and that of non-intervention in the domestic affairs of other States.

2. Nothing in this Convention entitles a State Party to undertake in the territory of another State the exercise of jurisdiction and performance of functions that are reserved exclusively for the authorities of that other State by its domestic law.

Article 5
*Criminalization of participation in an organized
criminal group*

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) Either or both of the following as criminal offences distinct from those involving the attempt or completion of the criminal activity:

(i) Agreeing with one or more other persons to commit a serious crime for a purpose relating directly or indirectly to the obtaining of a financial or other material benefit and, where required by domestic law, involving an act undertaken by one of the participants in furtherance of the agreement or involving an organized criminal group;

(ii) Conduct by a person who, with knowledge of either the aim and general criminal activity of an organized criminal group or its intention to commit the crimes in question, takes an active part in:

a. Criminal activities of the organized criminal group;

b. Other activities of the organized criminal group in the knowledge that his or her participation will contribute to the achievement of the above-described criminal aim;

(b) Organizing, directing, aiding, abetting, facilitating or counselling the commission of serious crime involving an organized criminal group.

2. The knowledge, intent, aim, purpose or agreement referred to in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

3. States Parties whose domestic law requires involvement of an organized criminal group for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article shall ensure that their domestic law covers all serious crimes involving organized criminal groups. Such States Parties, as well as States Parties whose domestic law requires an act in furtherance of the agreement for purposes of the offences established in accordance with paragraph 1 (a) (i) of this article, shall so inform the Secretary-General of the United Nations at the time of their signature or of deposit of their instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention.

Article 6
*Criminalization of the laundering of
proceeds of crime*

1. Each State Party shall adopt, in accordance with fundamental principles of its domestic law, such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) (i) The conversion or transfer of property, knowing that such property is the proceeds of crime, for the purpose of concealing or disguising the illicit origin of the property or of helping any person who is involved in the commission of the predicate offence to evade the legal consequences of his or her action;

(ii) The concealment or disguise of the true nature, source, location, disposition, movement or ownership of or rights with respect to property, knowing that such property is the proceeds of crime;

(b) Subject to the basic concepts of its legal system:

(i) The acquisition, possession or use of property, knowing, at the time of receipt, that such property is the proceeds of crime;

(ii) Participation in, association with or conspiracy to commit, attempts to commit and aiding, abetting, facilitating and counselling the commission of any of the offences established in accordance with this article.

2. For purposes of implementing or applying paragraph 1 of this article:

(a) Each State Party shall seek to apply paragraph 1 of this article to the widest range of predicate offences;

(b) Each State Party shall include as predicate offences all serious crime as defined in article 2 of this Convention and the offences established in accordance with articles 5, 8 and 23 of this Convention. In the case of States Parties whose legislation sets out a list of specific predicate offences, they shall, at a minimum, include in such list a comprehensive range of offences associated with organized criminal groups;

(c) For the purposes of subparagraph (b), predicate offences shall include offences committed both within and outside the jurisdiction of the State Party in question. However, offences committed outside the jurisdiction of a State Party shall constitute predicate offences only when the relevant conduct is a criminal offence under the domestic law of the State where it is committed and would be a criminal offence under the domestic law of the State Party implementing or applying this article had it been committed there;

(d) Each State Party shall furnish copies of its laws that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations;

(e) If required by fundamental principles of the domestic law of a State Party, it may be provided that the offences set forth in paragraph 1 of this article do not apply to the persons who committed the predicate offence;

(f) Knowledge, intent or purpose required as an element of an offence set forth in paragraph 1 of this article may be inferred from objective factual circumstances.

Article 7
Measures to combat money-laundering

1. Each State Party:

(a) Shall institute a comprehensive domestic regulatory and supervisory regime for banks and non-bank financial institutions and, where appropriate, other bodies particularly susceptible to money-laundering, within its competence, in order to deter and detect all forms of money-laundering, which regime shall emphasize requirements for customer identification, record-keeping and the reporting of suspicious transactions;

(b) Shall, without prejudice to articles 18 and 27 of this Convention, ensure that administrative, regulatory, law enforcement and other authorities dedicated to combating money-laundering (including, where appropriate under domestic law, judicial authorities) have the ability to cooperate and exchange information at the national and international levels within the conditions prescribed by its domestic law and, to that end, shall consider the establishment of a financial intelligence unit to serve as a national centre for the collection, analysis and dissemination of information regarding potential money-laundering.

2. States Parties shall consider implementing feasible measures to detect and monitor the movement of cash and appropriate negotiable instruments across their borders, subject to safeguards to ensure proper use of information and without impeding in any way the movement of legitimate capital. Such measures may include a requirement that individuals and businesses report the cross-border transfer of substantial quantities of cash and appropriate negotiable instruments.

3. In establishing a domestic regulatory and supervisory regime under the terms of this article, and without prejudice to any other article of this Convention, States Parties are called upon to use as a guideline the relevant initiatives of regional, interregional and multilateral organizations against money-laundering.

4. States Parties shall endeavour to develop and promote global, regional, subregional and bilateral cooperation among judicial, law enforcement and financial regulatory authorities in order to combat money-laundering.

Article 8
Criminalization of corruption

1. Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The promise, offering or giving to a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties;

(b) The solicitation or acceptance by a public official, directly or indirectly, of an undue advantage, for the official himself or herself or another person or entity, in order that the official act or refrain from acting in the exercise of his or her official duties.

2. Each State Party shall consider adopting such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences conduct referred to in paragraph 1 of this article involving a foreign public official or international civil servant. Likewise, each State Party shall consider establishing as criminal offences other forms of corruption.

3. Each State Party shall also adopt such measures as may be necessary to establish as a criminal offence participation as an accomplice in an offence established in accordance with this article.

4. For the purposes of paragraph 1 of this article and article 9 of this Convention, "public official" shall mean a public official or a person who provides a public service as defined in the domestic law and as applied in the criminal law of the State Party in which the person in question performs that function.

Article 9

Measures against corruption

1. In addition to the measures set forth in article 8 of this Convention, each State Party shall, to the extent appropriate and consistent with its legal system, adopt legislative, administrative or other effective measures to promote integrity and to prevent, detect and punish the corruption of public officials.

2. Each State Party shall take measures to ensure effective action by its authorities in the prevention, detection and punishment of the corruption of public officials, including providing such authorities with adequate independence to deter the exertion of inappropriate influence on their actions.

Article 10

Liability of legal persons

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary, consistent with its legal principles, to establish the liability of legal persons for participation in serious crimes involving an organized criminal group and for the offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention.

2. Subject to the legal principles of the State Party, the liability of legal persons may be criminal, civil or administrative.

3. Such liability shall be without prejudice to the criminal liability of the natural persons who have committed the offences.

4. Each State Party shall, in particular, ensure that legal persons held liable in accordance with this article are subject to effective, proportionate and dissuasive criminal or non-criminal sanctions, including monetary sanctions.

Article 11
Prosecution, adjudication and sanctions

1. Each State Party shall make the commission of an offence established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention liable to sanctions that take into account the gravity of that offence.

2. Each State Party shall endeavour to ensure that any discretionary legal powers under its domestic law relating to the prosecution of persons for offences covered by this Convention are exercised to maximize the effectiveness of law enforcement measures in respect of those offences and with due regard to the need to deter the commission of such offences.

3. In the case of offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention, each State Party shall take appropriate measures, in accordance with its domestic law and with due regard to the rights of the defence, to seek to ensure that conditions imposed in connection with decisions on release pending trial or appeal take into consideration the need to ensure the presence of the defendant at subsequent criminal proceedings.

4. Each State Party shall ensure that its courts or other competent authorities bear in mind the grave nature of the offences covered by this Convention when considering the eventuality of early release or parole of persons convicted of such offences.

5. Each State Party shall, where appropriate, establish under its domestic law a long statute of limitations period in which to commence proceedings for any offence covered by this Convention and a longer period where the alleged offender has evaded the administration of justice.

6. Nothing contained in this Convention shall affect the principle that the description of the offences established in accordance with this Convention and of the applicable legal defences or other legal principles controlling the lawfulness of conduct is reserved to the domestic law of a State Party and that such offences shall be prosecuted and punished in accordance with that law.

Article 12
Confiscation and seizure

1. States Parties shall adopt, to the greatest extent possible within their domestic legal systems, such measures as may be necessary to enable confiscation of:

(a) Proceeds of crime derived from offences covered by this Convention or property the value of which corresponds to that of such proceeds;

(b) Property, equipment or other instrumentalities used in or destined for use in offences covered by this Convention.

2. States Parties shall adopt such measures as may be necessary to enable the identification, tracing, freezing or seizure of any item referred to in paragraph 1 of this article for the purpose of eventual confiscation.

3. If proceeds of crime have been transformed or converted, in part or in full, into other property, such property shall be liable to the measures referred to in this article instead of the proceeds.

4. If proceeds of crime have been intermingled with property acquired from legitimate sources, such property shall, without prejudice to any powers relating to freezing or seizure, be liable to confiscation up to the assessed value of the intermingled proceeds.

5. Income or other benefits derived from proceeds of crime, from property into which proceeds of crime have been transformed or converted or from property with which proceeds of crime have been intermingled shall also be liable to the measures referred to in this article, in the same manner and to the same extent as proceeds of crime.

6. For the purposes of this article and article 13 of this Convention, each State Party shall empower its courts or other competent authorities to order that bank, financial or commercial records be made available or be seized. States Parties shall not decline to act under the provisions of this paragraph on the ground of bank secrecy.

7. States Parties may consider the possibility of requiring that an offender demonstrate the lawful origin of alleged proceeds of crime or other property liable to confiscation, to the extent that such a requirement is consistent with the principles of their domestic law and with the nature of the judicial and other proceedings.

8. The provisions of this article shall not be construed to prejudice the rights of bona fide third parties.

9. Nothing contained in this article shall affect the principle that the measures to which it refers shall be defined and implemented in accordance with and subject to the provisions of the domestic law of a State Party.

Article 13

International cooperation for purposes of confiscation

1. A State Party that has received a request from another State Party having jurisdiction over an offence covered by this Convention for confiscation of proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 12, paragraph 1, of this Convention situated in its territory shall, to the greatest extent possible within its domestic legal system:

(a) Submit the request to its competent authorities for the purpose of obtaining an order of confiscation and, if such an order is granted, give effect to it; or

(b) Submit to its competent authorities, with a view to giving effect to it to the extent requested, an order of confiscation issued by a court in the territory of the requesting State Party in accordance with article 12, paragraph 1, of this Convention insofar as it relates to proceeds of crime, property,

equipment or other instrumentalities referred to in article 12, paragraph 1, situated in the territory of the requested State Party.

2. Following a request made by another State Party having jurisdiction over an offence covered by this Convention, the requested State Party shall take measures to identify, trace and freeze or seize proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities referred to in article 12, paragraph 1, of this Convention for the purpose of eventual confiscation to be ordered either by the requesting State Party or, pursuant to a request under paragraph 1 of this article, by the requested State Party.

3. The provisions of article 18 of this Convention are applicable, *mutatis mutandis*, to this article. In addition to the information specified in article 18, paragraph 15, requests made pursuant to this article shall contain:

(a) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (a) of this article, a description of the property to be confiscated and a statement of the facts relied upon by the requesting State Party sufficient to enable the requested State Party to seek the order under its domestic law;

(b) In the case of a request pertaining to paragraph 1 (b) of this article, a legally admissible copy of an order of confiscation upon which the request is based issued by the requesting State Party, a statement of the facts and information as to the extent to which execution of the order is requested;

(c) In the case of a request pertaining to paragraph 2 of this article, a statement of the facts relied upon by the requesting State Party and a description of the actions requested.

4. The decisions or actions provided for in paragraphs 1 and 2 of this article shall be taken by the requested State Party in accordance with and subject to the provisions of its domestic law and its procedural rules or any bilateral or multilateral treaty, agreement or arrangement to which it may be bound in relation to the requesting State Party.

5. Each State Party shall furnish copies of its laws and regulations that give effect to this article and of any subsequent changes to such laws and regulations or a description thereof to the Secretary-General of the United Nations.

6. If a State Party elects to make the taking of the measures referred to in paragraphs 1 and 2 of this article conditional on the existence of a relevant treaty, that State Party shall consider this Convention the necessary and sufficient treaty basis.

7. Cooperation under this article may be refused by a State Party if the offence to which the request relates is not an offence covered by this Convention.

8. The provisions of this article shall not be construed to prejudice the rights of bona fide third parties.

9. States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral treaties, agreements or arrangements to enhance the effectiveness of international cooperation undertaken pursuant to this article.

Article 14

Disposal of confiscated proceeds of crime or property

1. Proceeds of crime or property confiscated by a State Party pursuant to articles 12 or 13, paragraph 1, of this Convention shall be disposed of by that State Party in accordance with its domestic law and administrative procedures.

2. When acting on the request made by another State Party in accordance with article 13 of this Convention, States Parties shall, to the extent permitted by domestic law and if so requested, give priority consideration to returning the confiscated proceeds of crime or property to the requesting State Party so that it can give compensation to the victims of the crime or return such proceeds of crime or property to their legitimate owners.

3. When acting on the request made by another State Party in accordance with articles 12 and 13 of this Convention, a State Party may give special consideration to concluding agreements or arrangements on:

(a) Contributing the value of such proceeds of crime or property or funds derived from the sale of such proceeds of crime or property or a part thereof to the account designated in accordance with article 30, paragraph 2 (c), of this Convention and to intergovernmental bodies specializing in the fight against organized crime;

(b) Sharing with other States Parties, on a regular or case-by-case basis, such proceeds of crime or property, or funds derived from the sale of such proceeds of crime or property, in accordance with its domestic law or administrative procedures.

Article 15

Jurisdiction

1. Each State Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention when:

(a) The offence is committed in the territory of that State Party; or

(b) The offence is committed on board a vessel that is flying the flag of that State Party or an aircraft that is registered under the laws of that State Party at the time that the offence is committed.

2. Subject to article 4 of this Convention, a State Party may also establish its jurisdiction over any such offence when:

(a) The offence is committed against a national of that State Party;

(b) The offence is committed by a national of that State Party or a stateless person who has his or her habitual residence in its territory; or

(c) The offence is:

(i) One of those established in accordance with article 5, paragraph 1, of this Convention and is committed outside its territory with a view to the commission of a serious crime within its territory;

(ii) One of those established in accordance with article 6, paragraph 1 (b) (ii), of this Convention and is committed outside its territory with a view to the commission of an offence established in accordance with article 6, paragraph 1 (a) (i) or (ii) or (b) (i), of this Convention within its territory.

3. For the purposes of article 16, paragraph 10, of this Convention, each State Party shall adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences covered by this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite such person solely on the ground that he or she is one of its nationals.

4. Each State Party may also adopt such measures as may be necessary to establish its jurisdiction over the offences covered by this Convention when the alleged offender is present in its territory and it does not extradite him or her.

5. If a State Party exercising its jurisdiction under paragraph 1 or 2 of this article has been notified, or has otherwise learned, that one or more other States Parties are conducting an investigation, prosecution or judicial proceeding in respect of the same conduct, the competent authorities of those States Parties shall, as appropriate, consult one another with a view to coordinating their actions.

6. Without prejudice to norms of general international law, this Convention does not exclude the exercise of any criminal jurisdiction established by a State Party in accordance with its domestic law.

Article 16 *Extradition*

1. This article shall apply to the offences covered by this Convention or in cases where an offence referred to in article 3, paragraph 1 (a) or (b), involves an organized criminal group and the person who is the subject of the request for extradition is located in the territory of the requested State Party, provided that the offence for which extradition is sought is punishable under the domestic law of both the requesting State Party and the requested State Party.

2. If the request for extradition includes several separate serious crimes, some of which are not covered by this article, the requested State Party may apply this article also in respect of the latter offences.

3. Each of the offences to which this article applies shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties. States Parties undertake to include such offences as extraditable offences in every extradition treaty to be concluded between them.

4. If a State Party that makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention the legal basis for extradition in respect of any offence to which this article applies.

5. States Parties that make extradition conditional on the existence of a treaty shall:

(a) At the time of deposit of their instrument of ratification, acceptance, approval or accession to this Convention, inform the Secretary-General of the United Nations whether they will take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition with other States Parties to this Convention; and

(b) If they do not take this Convention as the legal basis for cooperation on extradition, seek, where appropriate, to conclude treaties on extradition with other States Parties to this Convention in order to implement this article.

6. States Parties that do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize offences to which this article applies as extraditable offences between themselves.

7. Extradition shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, *inter alia*, conditions in relation to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition.

8. States Parties shall, subject to their domestic law, endeavour to expedite extradition procedures and to simplify evidentiary requirements relating thereto in respect of any offence to which this article applies.

9. Subject to the provisions of its domestic law and its extradition treaties, the requested State Party may, upon being satisfied that the circumstances so warrant and are urgent and at the request of the requesting State Party, take a person whose extradition is sought and who is present in its territory into custody or take other appropriate measures to ensure his or her presence at extradition proceedings.

10. A State Party in whose territory an alleged offender is found, if it does not extradite such person in respect of an offence to which this article applies solely on the ground that he or she is one of its nationals, shall, at the request of the State Party seeking extradition, be obliged to submit the case without undue delay to its competent authorities for the purpose of prosecution. Those authorities shall take their decision and conduct their proceedings in the same manner as in the case of any other offence of a grave nature under the domestic law of that State Party. The States Parties concerned shall cooperate with each other, in particular on procedural and evidentiary aspects, to ensure the efficiency of such prosecution.

11. Whenever a State Party is permitted under its domestic law to extradite or otherwise surrender one of its nationals only upon the condition

that the person will be returned to that State Party to serve the sentence imposed as a result of the trial or proceedings for which the extradition or surrender of the person was sought and that State Party and the State Party seeking the extradition of the person agree with this option and other terms that they may deem appropriate, such conditional extradition or surrender shall be sufficient to discharge the obligation set forth in paragraph 10 of this article.

12. If extradition, sought for purposes of enforcing a sentence, is refused because the person sought is a national of the requested State Party, the requested Party shall, if its domestic law so permits and in conformity with the requirements of such law, upon application of the requesting Party, consider the enforcement of the sentence that has been imposed under the domestic law of the requesting Party or the remainder thereof.

13. Any person regarding whom proceedings are being carried out in connection with any of the offences to which this article applies shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings, including enjoyment of all the rights and guarantees provided by the domestic law of the State Party in the territory of which that person is present.

14. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin or political opinions or that compliance with the request would cause prejudice to that person's position for any one of these reasons.

15. States Parties may not refuse a request for extradition on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

16. Before refusing extradition, the requested State Party shall, where appropriate, consult with the requesting State Party to provide it with ample opportunity to present its opinions and to provide information relevant to its allegation.

17. States Parties shall seek to conclude bilateral and multilateral agreements or arrangements to carry out or to enhance the effectiveness of extradition.

Article 17

Transfer of sentenced persons

States Parties may consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on the transfer to their territory of persons sentenced to imprisonment or other forms of deprivation of liberty for offences covered by this Convention, in order that they may complete their sentences there.

Article 18

Mutual legal assistance

1. States Parties shall afford one another the widest measure of mutual legal assistance in investigations, prosecutions and judicial proceedings

in relation to the offences covered by this Convention as provided for in article 3 and shall reciprocally extend to one another similar assistance where the requesting State Party has reasonable grounds to suspect that the offence referred to in article 3, paragraph 1 (a) or (b), is transnational in nature, including that victims, witnesses, proceeds, instrumentalities or evidence of such offences are located in the requested State Party and that the offence involves an organized criminal group.

2. Mutual legal assistance shall be afforded to the fullest extent possible under relevant laws, treaties, agreements and arrangements of the requested State Party with respect to investigations, prosecutions and judicial proceedings in relation to the offences for which a legal person may be held liable in accordance with article 10 of this Convention in the requesting State Party.

3. Mutual legal assistance to be afforded in accordance with this article may be requested for any of the following purposes:

- (a) Taking evidence or statements from persons;
- (b) Effecting service of judicial documents;
- (c) Executing searches and seizures, and freezing;
- (d) Examining objects and sites;
- (e) Providing information, evidentiary items and expert evaluations;
- (f) Providing originals or certified copies of relevant documents and records, including government, bank, financial, corporate or business records;
- (g) Identifying or tracing proceeds of crime, property, instrumentalities or other things for evidentiary purposes;
- (h) Facilitating the voluntary appearance of persons in the requesting State Party;
- (i) Any other type of assistance that is not contrary to the domestic law of the requested State Party.

4. Without prejudice to domestic law, the competent authorities of a State Party may, without prior request, transmit information relating to criminal matters to a competent authority in another State Party where they believe that such information could assist the authority in undertaking or successfully concluding inquiries and criminal proceedings or could result in a request formulated by the latter State Party pursuant to this Convention.

5. The transmission of information pursuant to paragraph 4 of this article shall be without prejudice to inquiries and criminal proceedings in the State of the competent authorities providing the information. The competent authorities receiving the information shall comply with a request that said information remain confidential, even temporarily, or with restrictions on its use. However, this shall not prevent the receiving State Party from disclosing in its proceedings information that is exculpatory to an accused person. In such a case, the receiving State Party shall notify the transmitting State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the transmitting State Party.

If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the receiving State Party shall inform the transmitting State Party of the disclosure without delay.

6. The provisions of this article shall not affect the obligations under any other treaty, bilateral or multilateral, that governs or will govern, in whole or in part, mutual legal assistance.

7. Paragraphs 9 to 29 of this article shall apply to requests made pursuant to this article if the States Parties in question are not bound by a treaty of mutual legal assistance. If those States Parties are bound by such a treaty, the corresponding provisions of that treaty shall apply unless the States Parties agree to apply paragraphs 9 to 29 of this article in lieu thereof. States Parties are strongly encouraged to apply these paragraphs if they facilitate cooperation.

8. States Parties shall not decline to render mutual legal assistance pursuant to this article on the ground of bank secrecy.

9. States Parties may decline to render mutual legal assistance pursuant to this article on the ground of absence of dual criminality. However, the requested State Party may, when it deems appropriate, provide assistance, to the extent it decides at its discretion, irrespective of whether the conduct would constitute an offence under the domestic law of the requested State Party.

10. A person who is being detained or is serving a sentence in the territory of one State Party whose presence in another State Party is requested for purposes of identification, testimony or otherwise providing assistance in obtaining evidence for investigations, prosecutions or judicial proceedings in relation to offences covered by this Convention may be transferred if the following conditions are met:

- (a) The person freely gives his or her informed consent;
- (b) The competent authorities of both States Parties agree, subject to such conditions as those States Parties may deem appropriate.

11. For the purposes of paragraph 10 of this article:

(a) The State Party to which the person is transferred shall have the authority and obligation to keep the person transferred in custody, unless otherwise requested or authorized by the State Party from which the person was transferred;

(b) The State Party to which the person is transferred shall without delay implement its obligation to return the person to the custody of the State Party from which the person was transferred as agreed beforehand, or as otherwise agreed, by the competent authorities of both States Parties;

(c) The State Party to which the person is transferred shall not require the State Party from which the person was transferred to initiate extradition proceedings for the return of the person;

(d) The person transferred shall receive credit for service of the sentence being served in the State from which he or she was transferred for time spent in the custody of the State Party to which he or she was transferred.

12. Unless the State Party from which a person is to be transferred in accordance with paragraphs 10 and 11 of this article so agrees, that person, whatever his or her nationality, shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in the territory of the State to which that person is transferred in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the State from which he or she was transferred.

13. Each State Party shall designate a central authority that shall have the responsibility and power to receive requests for mutual legal assistance and either to execute them or to transmit them to the competent authorities for execution. Where a State Party has a special region or territory with a separate system of mutual legal assistance, it may designate a distinct central authority that shall have the same function for that region or territory. Central authorities shall ensure the speedy and proper execution or transmission of the requests received. Where the central authority transmits the request to a competent authority for execution, it shall encourage the speedy and proper execution of the request by the competent authority. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the central authority designated for this purpose at the time each State Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. Requests for mutual legal assistance and any communication related thereto shall be transmitted to the central authorities designated by the States Parties. This requirement shall be without prejudice to the right of a State Party to require that such requests and communications be addressed to it through diplomatic channels and, in urgent circumstances, where the States Parties agree, through the International Criminal Police Organization, if possible.

14. Requests shall be made in writing or, where possible, by any means capable of producing a written record, in a language acceptable to the requested State Party, under conditions allowing that State Party to establish authenticity. The Secretary-General of the United Nations shall be notified of the language or languages acceptable to each State Party at the time it deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention. In urgent circumstances and where agreed by the States Parties, requests may be made orally, but shall be confirmed in writing forthwith.

15. A request for mutual legal assistance shall contain:

- (a) The identity of the authority making the request;
- (b) The subject matter and nature of the investigation, prosecution or judicial proceeding to which the request relates and the name and functions of the authority conducting the investigation, prosecution or judicial proceeding;
- (c) A summary of the relevant facts, except in relation to requests for the purpose of service of judicial documents;

(d) A description of the assistance sought and details of any particular procedure that the requesting State Party wishes to be followed;

(e) Where possible, the identity, location and nationality of any person concerned; and

(f) The purpose for which the evidence, information or action is sought.

16. The requested State Party may request additional information when it appears necessary for the execution of the request in accordance with its domestic law or when it can facilitate such execution.

17. A request shall be executed in accordance with the domestic law of the requested State Party and, to the extent not contrary to the domestic law of the requested State Party and where possible, in accordance with the procedures specified in the request.

18. *Wherever possible and consistent with fundamental principles of domestic law*, when an individual is in the territory of a State Party and has to be heard as a witness or expert by the judicial authorities of another State Party, the first State Party may, at the request of the other, permit the hearing to take place by video conference if it is not possible or desirable for the individual in question to appear in person in the territory of the requesting State Party. States Parties may agree that the hearing shall be conducted by a judicial authority of the requesting State Party and attended by a judicial authority of the requested State Party.

19. The requesting State Party shall not transmit or use information or evidence furnished by the requested State Party for investigations, prosecutions or judicial proceedings other than those stated in the request without the prior consent of the requested State Party. Nothing in this paragraph shall prevent the requesting State Party from disclosing in its proceedings information or evidence that is exculpatory to an accused person. In the latter case, the requesting State Party shall notify the requested State Party prior to the disclosure and, if so requested, consult with the requested State Party. If, in an exceptional case, advance notice is not possible, the requesting State Party shall inform the requested State Party of the disclosure without delay.

20. The requesting State Party may require that the requested State Party keep confidential the fact and substance of the request, except to the extent necessary to execute the request. If the requested State Party cannot comply with the requirement of confidentiality, it shall promptly inform the requesting State Party.

21. Mutual legal assistance may be refused:

(a) If the request is not made in conformity with the provisions of this article;

(b) If the requested State Party considers that execution of the request is likely to prejudice its sovereignty, security, ordre public or other essential interests;

(c) If the authorities of the requested State Party would be prohibited by its domestic law from carrying out the action requested with regard to any similar offence, had it been subject to investigation, prosecution or judicial proceedings under their own jurisdiction;

(d) If it would be contrary to the legal system of the requested State Party relating to mutual legal assistance for the request to be granted.

22. States Parties may not refuse a request for mutual legal assistance on the sole ground that the offence is also considered to involve fiscal matters.

23. Reasons shall be given for any refusal of mutual legal assistance.

24. The requested State Party shall execute the request for mutual legal assistance as soon as possible and shall take as full account as possible of any deadlines suggested by the requesting State Party and for which reasons are given, preferably in the request. The requested State Party shall respond to reasonable requests by the requesting State Party on progress of its handling of the request. The requesting State Party shall promptly inform the requested State Party when the assistance sought is no longer required.

25. Mutual legal assistance may be postponed by the requested State Party on the ground that it interferes with an ongoing investigation, prosecution or judicial proceeding.

26. Before refusing a request pursuant to paragraph 21 of this article or postponing its execution pursuant to paragraph 25 of this article, the requested State Party shall consult with the requesting State Party to consider whether assistance may be granted subject to such terms and conditions as it deems necessary. If the requesting State Party accepts assistance subject to those conditions, it shall comply with the conditions.

27. Without prejudice to the application of paragraph 12 of this article, a witness, expert or other person who, at the request of the requesting State Party, consents to give evidence in a proceeding or to assist in an investigation, prosecution or judicial proceeding in the territory of the requesting State Party shall not be prosecuted, detained, punished or subjected to any other restriction of his or her personal liberty in that territory in respect of acts, omissions or convictions prior to his or her departure from the territory of the requested State Party. Such safe conduct shall cease when the witness, expert or other person having had, for a period of fifteen consecutive days or for any period agreed upon by the States Parties from the date on which he or she has been officially informed that his or her presence is no longer required by the judicial authorities, an opportunity of leaving, has nevertheless remained voluntarily in the territory of the requesting State Party or, having left it, has returned of his or her own free will.

28. The ordinary costs of executing a request shall be borne by the requested State Party, unless otherwise agreed by the States Parties concerned. If expenses of a substantial or extraordinary nature are or will be required to fulfil the request, the States Parties shall consult to determine the terms and conditions under which the request will be executed, as well as the manner in which the costs shall be borne.

29. The requested State Party:

(a) Shall provide to the requesting State Party copies of government records, documents or information in its possession that under its domestic law are available to the general public;

(b) May, at its discretion, provide to the requesting State Party in whole, in part or subject to such conditions as it deems appropriate, copies of any government records, documents or information in its possession that under its domestic law are not available to the general public.

30. States Parties shall consider, as may be necessary, the possibility of concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements that would serve the purposes of, give practical effect to or enhance the provisions of this article.

Article 19 *Joint investigations*

States Parties shall consider concluding bilateral or multilateral agreements or arrangements whereby, in relation to matters that are the subject of investigations, prosecutions or judicial proceedings in one or more States, the competent authorities concerned may establish joint investigative bodies. In the absence of such agreements or arrangements, joint investigations may be undertaken by agreement on a case-by-case basis. The States Parties involved shall ensure that the sovereignty of the State Party in whose territory such investigation is to take place is fully respected.

Article 20 *Special investigative techniques*

1. If permitted by the basic principles of its domestic legal system, each State Party shall, within its possibilities and under the conditions prescribed by its domestic law, take the necessary measures to allow for the appropriate use of controlled delivery and, where it deems appropriate, for the use of other special investigative techniques, such as electronic or other forms of surveillance and undercover operations, by its competent authorities in its territory for the purpose of effectively combating organized crime.

2. For the purpose of investigating the offences covered by this Convention, States Parties are encouraged to conclude, when necessary, appropriate bilateral or multilateral agreements or arrangements for using such special investigative techniques in the context of cooperation at the international level. Such agreements or arrangements shall be concluded and implemented in full compliance with the principle of sovereign equality of States and shall be carried out strictly in accordance with the terms of those agreements or arrangements.

3. In the absence of an agreement or arrangement as set forth in paragraph 2 of this article, decisions to use such special investigative techniques at the international level shall be made on a case-by-case basis and may, when necessary, take into consideration financial arrangements and understandings with respect to the exercise of jurisdiction by the States Parties concerned.

4. Decisions to use controlled delivery at the international level may, with the consent of the States Parties concerned, include methods such as intercepting and allowing the goods to continue intact or be removed or replaced in whole or in part.

Article 21

Transfer of criminal proceedings

States Parties shall consider the possibility of transferring to one another proceedings for the prosecution of an offence covered by this Convention in cases where such transfer is considered to be in the interests of the proper administration of justice, in particular in cases where several jurisdictions are involved, with a view to concentrating the prosecution.

Article 22

Establishment of criminal record

Each State Party may adopt such legislative or other measures as may be necessary to take into consideration, under such terms as and for the purpose that it deems appropriate, any previous conviction in another State of an alleged offender for the purpose of using such information in criminal proceedings relating to an offence covered by this Convention.

Article 23

Criminalization of obstruction of justice

Each State Party shall adopt such legislative and other measures as may be necessary to establish as criminal offences, when committed intentionally:

(a) The use of physical force, threats or intimidation or the promise, offering or giving of an undue advantage to induce false testimony or to interfere in the giving of testimony or the production of evidence in a proceeding in relation to the commission of offences covered by this Convention;

(b) The use of physical force, threats or intimidation to interfere with the exercise of official duties by a justice or law enforcement official in relation to the commission of offences covered by this Convention. Nothing in this subparagraph shall prejudice the right of States Parties to have legislation that protects other categories of public officials.

Article 24

Protection of witnesses

1. Each State Party shall take appropriate measures within its means to provide effective protection from potential retaliation or intimidation for witnesses in criminal proceedings who give testimony concerning offences covered by this Convention and, as appropriate, for their relatives and other persons close to them.

2. The measures envisaged in paragraph 1 of this article may include, inter alia, without prejudice to the rights of the defendant, including the right to due process:

(a) Establishing procedures for the physical protection of such persons, such as, to the extent necessary and feasible, relocating them and permitting, where appropriate, non-disclosure or limitations on the disclosure of information concerning the identity and whereabouts of such persons;

(b) Providing evidentiary rules to permit witness testimony to be given in a manner that ensures the safety of the witness, such as permitting testimony to be given through the use of communications technology such as video links or other adequate means.

3. States Parties shall consider entering into agreements or arrangements with other States for the relocation of persons referred to in paragraph 1 of this article.

4. The provisions of this article shall also apply to victims insofar as they are witnesses.

Article 25

Assistance to and protection of victims

1. Each State Party shall take appropriate measures within its means to provide assistance and protection to victims of offences covered by this Convention, in particular in cases of threat of retaliation or intimidation.

2. Each State Party shall establish appropriate procedures to provide access to compensation and restitution for victims of offences covered by this Convention.

3. Each State Party shall, subject to its domestic law, enable views and concerns of victims to be presented and considered at appropriate stages of criminal proceedings against offenders in a manner not prejudicial to the rights of the defence.

Article 26

Measures to enhance cooperation with law enforcement authorities

1. Each State Party shall take appropriate measures to encourage persons who participate or who have participated in organized criminal groups:

(a) To supply information useful to competent authorities for investigative and evidentiary purposes on such matters as:

(i) The identity, nature, composition, structure, location or activities of organized criminal groups;

(ii) Links, including international links, with other organized criminal groups;

(iii) Offences that organized criminal groups have committed or may commit;

(b) To provide factual, concrete help to competent authorities that may contribute to depriving organized criminal groups of their resources or of the proceeds of crime.

2. Each State Party shall consider providing for the possibility, in appropriate cases, of mitigating punishment of an accused person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence covered by this Convention.

3. Each State Party shall consider providing for the possibility, in accordance with fundamental principles of its domestic law, of granting immunity from prosecution to a person who provides substantial cooperation in the investigation or prosecution of an offence covered by this Convention.

4. Protection of such persons shall be as provided for in article 24 of this Convention.

5. Where a person referred to in paragraph 1 of this article located in one State Party can provide substantial cooperation to the competent authorities of another State Party, the States Parties concerned may consider entering into agreements or arrangements, in accordance with their domestic law, concerning the potential provision by the other State Party of the treatment set forth in paragraphs 2 and 3 of this article.

Article 27 *Law enforcement cooperation*

1. States Parties shall cooperate closely with one another, consistent with their respective domestic legal and administrative systems, to enhance the effectiveness of law enforcement action to combat the offences covered by this Convention. Each State Party shall, in particular, adopt effective measures:

(a) To enhance and, where necessary, to establish channels of communication between their competent authorities, agencies and services in order to facilitate the secure and rapid exchange of information concerning all aspects of the offences covered by this Convention, including, if the States Parties concerned deem it appropriate, links with other criminal activities;

(b) To cooperate with other States Parties in conducting inquiries with respect to offences covered by this Convention concerning:

(i) The identity, whereabouts and activities of persons suspected of involvement in such offences or the location of other persons concerned;

(ii) The movement of proceeds of crime or property derived from the commission of such offences;

(iii) The movement of property, equipment or other instrumentalities used or intended for use in the commission of such offences;

(c) To provide, when appropriate, necessary items or quantities of substances for analytical or investigative purposes;

(d) To facilitate effective coordination between their competent authorities, agencies and services and to promote the exchange of personnel and other experts, including, subject to bilateral agreements or arrangements between the States Parties concerned, the posting of liaison officers;

(e) To exchange information with other States Parties on specific means and methods used by organized criminal groups, including, where

applicable, routes and conveyances and the use of false identities, altered or false documents or other means of concealing their activities;

(f) To exchange information and coordinate administrative and other measures taken as appropriate for the purpose of early identification of the offences covered by this Convention.

2. With a view to giving effect to this Convention, States Parties shall consider entering into bilateral or multilateral agreements or arrangements on direct cooperation between their law enforcement agencies and, where such agreements or arrangements already exist, amending them. In the absence of such agreements or arrangements between the States Parties concerned, the Parties may consider this Convention as the basis for mutual law enforcement cooperation in respect of the offences covered by this Convention. Whenever appropriate, States Parties shall make full use of agreements or arrangements, including international or regional organizations, to enhance the cooperation between their law enforcement agencies.

3. States Parties shall endeavour to cooperate within their means to respond to transnational organized crime committed through the use of modern technology.

Article 28

Collection, exchange and analysis of information on the nature of organized crime

1. Each State Party shall consider analysing, in consultation with the scientific and academic communities, trends in organized crime in its territory, the circumstances in which organized crime operates, as well as the professional groups and technologies involved.

2. States Parties shall consider developing and sharing analytical expertise concerning organized criminal activities with each other and through international and regional organizations. For that purpose, common definitions, standards and methodologies should be developed and applied as appropriate.

3. Each State Party shall consider monitoring its policies and actual measures to combat organized crime and making assessments of their effectiveness and efficiency.

Article 29

Training and technical assistance

1. Each State Party shall, to the extent necessary, initiate, develop or improve specific training programmes for its law enforcement personnel, including prosecutors, investigating magistrates and customs personnel, and other personnel charged with the prevention, detection and control of the offences covered by this Convention. Such programmes may include secondments and exchanges of staff. Such programmes shall deal, in particular and to the extent permitted by domestic law, with the following:

(a) Methods used in the prevention, detection and control of the offences covered by this Convention;

(b) Routes and techniques used by persons suspected of involvement in offences covered by this Convention, including in transit States, and appropriate countermeasures;

(c) Monitoring of the movement of contraband;

(d) Detection and monitoring of the movements of proceeds of crime, property, equipment or other instrumentalities and methods used for the transfer, concealment or disguise of such proceeds, property, equipment or other instrumentalities, as well as methods used in combating money-laundering and other financial crimes;

(e) Collection of evidence;

(f) Control techniques in free trade zones and free ports;

(g) Modern law enforcement equipment and techniques, including electronic surveillance, controlled deliveries and undercover operations;

(h) Methods used in combating transnational organized crime committed through the use of computers, telecommunications networks or other forms of modern technology; and

(i) Methods used in the protection of victims and witnesses.

2. States Parties shall assist one another in planning and implementing research and training programmes designed to share expertise in the areas referred to in paragraph 1 of this article and to that end shall also, when appropriate, use regional and international conferences and seminars to promote cooperation and to stimulate discussion on problems of mutual concern, including the special problems and needs of transit States.

3. States Parties shall promote training and technical assistance that will facilitate extradition and mutual legal assistance. Such training and technical assistance may include language training, secondments and exchanges between personnel in central authorities or agencies with relevant responsibilities.

4. In the case of existing bilateral and multilateral agreements or arrangements, States Parties shall strengthen, to the extent necessary, efforts to maximize operational and training activities within international and regional organizations and within other relevant bilateral and multilateral agreements or arrangements.

Article 30

Other measures: implementation of the Convention through economic development and technical assistance

1. States Parties shall take measures conducive to the optimal implementation of this Convention to the extent possible, through international cooperation, taking into account the negative effects of organized crime on society in general, in particular on sustainable development.

2. States Parties shall make concrete efforts to the extent possible and in coordination with each other, as well as with international and regional organizations:

(a) To enhance their cooperation at various levels with developing countries, with a view to strengthening the capacity of the latter to prevent and combat transnational organized crime;

(b) To enhance financial and material assistance to support the efforts of developing countries to fight transnational organized crime effectively and to help them implement this Convention successfully;

(c) To provide technical assistance to developing countries and countries with economies in transition to assist them in meeting their needs for the implementation of this Convention. To that end, States Parties shall endeavour to make adequate and regular voluntary contributions to an account specifically designated for that purpose in a United Nations funding mechanism. States Parties may also give special consideration, in accordance with their domestic law and the provisions of this Convention, to contributing to the aforementioned account a percentage of the money or of the corresponding value of proceeds of crime or property confiscated in accordance with the provisions of this Convention;

(d) To encourage and persuade other States and financial institutions as appropriate to join them in efforts in accordance with this article, in particular by providing more training programmes and modern equipment to developing countries in order to assist them in achieving the objectives of this Convention.

3. To the extent possible, these measures shall be without prejudice to existing foreign assistance commitments or to other financial cooperation arrangements at the bilateral, regional or international level.

4. States Parties may conclude bilateral or multilateral agreements or arrangements on material and logistical assistance, taking into consideration the financial arrangements necessary for the means of international cooperation provided for by this Convention to be effective and for the prevention, detection and control of transnational organized crime.

Article 31

Prevention

1. States Parties shall endeavour to develop and evaluate national projects and to establish and promote best practices and policies aimed at the prevention of transnational organized crime.

2. States Parties shall endeavour, in accordance with fundamental principles of their domestic law, to reduce existing or future opportunities for organized criminal groups to participate in lawful markets with proceeds of crime, through appropriate legislative, administrative or other measures. These measures should focus on:

(a) The strengthening of cooperation between law enforcement agencies or prosecutors and relevant private entities, including industry;

(b) The promotion of the development of standards and procedures designed to safeguard the integrity of public and relevant private entities, as well as codes of conduct for relevant professions, in particular lawyers, notaries public, tax consultants and accountants;

(c) The prevention of the misuse by organized criminal groups of tender procedures conducted by public authorities and of subsidies and licences granted by public authorities for commercial activity;

(d) The prevention of the misuse of legal persons by organized criminal groups; such measures could include:

(i) The establishment of public records on legal and natural persons involved in the establishment, management and funding of legal persons;

(ii) The introduction of the possibility of disqualifying by court order or any appropriate means for a reasonable period of time persons convicted of offences covered by this Convention from acting as directors of legal persons incorporated within their jurisdiction;

(iii) The establishment of national records of persons disqualified from acting as directors of legal persons; and

(iv) The exchange of information contained in the records referred to in subparagraphs (d) (i) and (iii) of this paragraph with the competent authorities of other States Parties.

3. States Parties shall endeavour to promote the reintegration into society of persons convicted of offences covered by this Convention.

4. States Parties shall endeavour to evaluate periodically existing relevant legal instruments and administrative practices with a view to detecting their vulnerability to misuse by organized criminal groups.

5. States Parties shall endeavour to promote public awareness regarding the existence, causes and gravity of and the threat posed by transnational organized crime. Information may be disseminated where appropriate through the mass media and shall include measures to promote public participation in preventing and combating such crime.

6. Each State Party shall inform the Secretary-General of the United Nations of the name and address of the authority or authorities that can assist other States Parties in developing measures to prevent transnational organized crime.

7. States Parties shall, as appropriate, collaborate with each other and relevant international and regional organizations in promoting and developing the measures referred to in this article. This includes participation in international projects aimed at the prevention of transnational organized crime, for example by alleviating the circumstances that render socially marginalized groups vulnerable to the action of transnational organized crime.

Article 32
Conference of the Parties to the Convention

1. A Conference of the Parties to the Convention is hereby established to improve the capacity of States Parties to combat transnational organized crime and to promote and review the implementation of this Convention.

2. The Secretary-General of the United Nations shall convene the Conference of the Parties not later than one year following the entry into force of this Convention. The Conference of the Parties shall adopt rules of procedure and rules governing the activities set forth in paragraphs 3 and 4 of this article (including rules concerning payment of expenses incurred in carrying out those activities).

3. The Conference of the Parties shall agree upon mechanisms for achieving the objectives mentioned in paragraph 1 of this article, including:

(a) Facilitating activities by States Parties under articles 29, 30 and 31 of this Convention, including by encouraging the mobilization of voluntary contributions;

(b) Facilitating the exchange of information among States Parties on patterns and trends in transnational organized crime and on successful practices for combating it;

(c) Cooperating with relevant international and regional organizations and non-governmental organizations;

(d) Reviewing periodically the implementation of this Convention;

(e) Making recommendations to improve this Convention and its implementation.

4. For the purpose of paragraphs 3 (d) and (e) of this article, the Conference of the Parties shall acquire the necessary knowledge of the measures taken by States Parties in implementing this Convention and the difficulties encountered by them in doing so through information provided by them and through such supplemental review mechanisms as may be established by the Conference of the Parties.

5. Each State Party shall provide the Conference of the Parties with information on its programmes, plans and practices, as well as legislative and administrative measures to implement this Convention, as required by the Conference of the Parties.

Article 33
Secretariat

1. The Secretary-General of the United Nations shall provide the necessary secretariat services to the Conference of the Parties to the Convention.

2. The secretariat shall:

(a) Assist the Conference of the Parties in carrying out the activities set forth in article 32 of this Convention and make arrangements and provide the necessary services for the sessions of the Conference of the Parties;

(b) Upon request, assist States Parties in providing information to the Conference of the Parties as envisaged in article 32, paragraph 5, of this Convention; and

(c) Ensure the necessary coordination with the secretariats of relevant international and regional organizations.

Article 34

Implementation of the Convention

1. Each State Party shall take the necessary measures, including legislative and administrative measures, in accordance with fundamental principles of its domestic law, to ensure the implementation of its obligations under this Convention.

2. The offences established in accordance with articles 5, 6, 8 and 23 of this Convention shall be established in the domestic law of each State Party independently of the transnational nature or the involvement of an organized criminal group as described in article 3, paragraph 1, of this Convention, except to the extent that article 5 of this Convention would require the involvement of an organized criminal group.

3. Each State Party may adopt more strict or severe measures than those provided for by this Convention for preventing and combating transnational organized crime.

Article 35

Settlement of disputes

1. States Parties shall endeavour to settle disputes concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation.

2. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention that cannot be settled through negotiation within a reasonable time shall, at the request of one of those States Parties, be submitted to arbitration. If, six months after the date of the request for arbitration, those States Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those States Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in accordance with the Statute of the Court.

3. Each State Party may, at the time of signature, ratification, acceptance or approval of or accession to this Convention, declare that it does not consider itself bound by paragraph 2 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 2 of this article with respect to any State Party that has made such a reservation.

4. Any State Party that has made a reservation in accordance with paragraph 3 of this article may at any time withdraw that reservation by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 36
Signature, ratification, acceptance, approval
and accession

1. This Convention shall be open to all States for signature from 12 to 15 December 2000 in Palermo, Italy, and thereafter at United Nations Headquarters in New York until 12 December 2002.

2. This Convention shall also be open for signature by regional economic integration organizations provided that at least one member State of such organization has signed this Convention in accordance with paragraph 1 of this article.

3. This Convention is subject to ratification, acceptance or approval. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. A regional economic integration organization may deposit its instrument of ratification, acceptance or approval if at least one of its member States has done likewise. In that instrument of ratification, acceptance or approval, such organization shall declare the extent of its competence with respect to the matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

4. This Convention is open for accession by any State or any regional economic integration organization of which at least one member State is a Party to this Convention. Instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations. At the time of its accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence with respect to matters governed by this Convention. Such organization shall also inform the depositary of any relevant modification in the extent of its competence.

Article 37
Relation with protocols

1. This Convention may be supplemented by one or more protocols.

2. In order to become a Party to a protocol, a State or a regional economic integration organization must also be a Party to this Convention.

3. A State Party to this Convention is not bound by a protocol unless it becomes a Party to the protocol in accordance with the provisions thereof.

4. Any protocol to this Convention shall be interpreted together with this Convention, taking into account the purpose of that protocol.

Article 38
Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession. For the purpose of this paragraph, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

2. For each State or regional economic integration organization ratifying, accepting, approving or acceding to this Convention after the deposit of the fortieth instrument of such action, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit by such State or organization of the relevant instrument.

Article 39
Amendment

1. After the expiry of five years from the entry into force of this Convention, a State Party may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations, who shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties and to the Conference of the Parties to the Convention for the purpose of considering and deciding on the proposal. The Conference of the Parties shall make every effort to achieve consensus on each amendment. If all efforts at consensus have been exhausted and no agreement has been reached, the amendment shall, as a last resort, require for its adoption a two-thirds majority vote of the States Parties present and voting at the meeting of the Conference of the Parties.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote under this article with a number of votes equal to the number of their member States that are Parties to this Convention. Such organizations shall not exercise their right to vote if their member States exercise theirs and vice versa.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article is subject to ratification, acceptance or approval by States Parties.

4. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force in respect of a State Party ninety days after the date of the deposit with the Secretary-General of the United Nations of an instrument of ratification, acceptance or approval of such amendment.

5. When an amendment enters into force, it shall be binding on those States Parties which have expressed their consent to be bound by it. Other States Parties shall still be bound by the provisions of this Convention and any earlier amendments that they have ratified, accepted or approved.

Article 40
Denunciation

1. A State Party may denounce this Convention by written notification to the Secretary-General of the United Nations. Such denunciation shall become effective one year after the date of receipt of the notification by the Secretary-General.

2. A regional economic integration organization shall cease to be a Party to this Convention when all of its member States have denounced it.

3. Denunciation of this Convention in accordance with paragraph 1 of this article shall entail the denunciation of any protocols thereto.

Article 41
Depositary and languages

1. The Secretary-General of the United Nations is designated depositary of this Convention.

2. The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

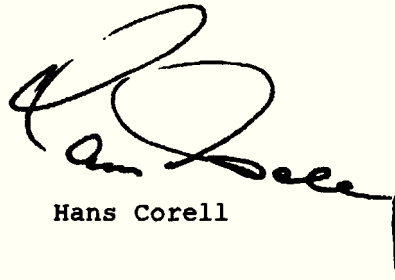
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto by their respective Governments, have signed this Convention.

I hereby certify that the foregoing text is a true copy of the United Nations Convention against Transnational Organized Crime, adopted by the General Assembly of the United Nations on 15 November 2000, the original of which is deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Je certifie que le texte qui précède est une copie conforme de la Convention des Nations Unies contre la criminalité transnationale organisée, adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 15 novembre 2000, dont l'original se trouve déposé auprès du Secrétaire général de l'Organisation des Nations Unies.

For the Secretary-General,
The Legal Counsel
(Under-Secretary-General
for Legal Affairs)

Pour le Secrétaire général,
Le Conseiller juridique
(Secrétaire général adjoint
aux affaires juridiques)

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Hans Corell', with a long horizontal stroke extending to the right.

Hans Corell

United Nations, New York
27 November 2000

Organisation des Nations Unies
New York, le 27 novembre 2000